

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.
(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

JUNIJ
20 Č Silverij
21 P Alojzij
22 S Pavlin
23 N 6. pobink.
24 P Janez Krstnik
25 T Viljem
26 S Jan. in Pavel, m
27 Č Vladislav
28 P Irnej
29 S Peter in Pavel
30 N 7. pobink.

ŠTEV. (NO.) 123.

CHICAGO, ILL., SREDA, 26. JUNIJA — WEDNESDAY, JUNE 26, 1940

LETNIK (VOL.) XLIX.

Anglija izgubljena, trdi Rim - Sovjeti podajajo razlago

Napoveduje, da se bliža usodna ura

Po padcu Francije se Anglija ne bo mogla dolgo braniti, pravijo Italijani. — V ponedeljek se pričakoval podpis premirja s Francijo. — Napovedujejo novo preureditev Evrope.

Rim, Italija. — Kljub vsem pripravam, s katerimi tako mrzlično hiti Anglija v teh trenutkih, je njena usoda zapечатena. Tako mnenje so izražali tukajšnji fašistični krogi v ponedeljek, ko se je čakalo na to, da se podpiše pogodba za premirje s Francijo. Le vprašanje kratkega časa je, kdaj bo sledila Anglija svojim zaveznicim Franciji, tako pravijo.

Pogoj, ki jih je stavila Italija Franciji, so se med pogajanjimi držali v enaki tajnosti kakor zadnji teden pogoj Nemčije. Kakor pa se ugotavlja, so ti pogoj tako ostri, da ne bo od Francije ostalo skoraj nič drugega kakor ime. Kakor se čuje, zahteva Mussolini menda celo južno francosko obrežje in tudi francoska mornarica. Bo baje prišla pod italijansko kontrolo. Vendar pa v položaju, v kakoršnjem je, bo morala Francija brez dvoma podpisati vse, kar se ji bo predložilo.

Na ta način je torej Francija docela izgubljena za An-

glijo. Ne samo, da nima od tam pričakovati več nikake pomoči, marveč postala je nameravost oporišče, od koder bo namerila Nemčija na njo svoj orjaški napad, za katerega se pripravljajo. Poleg tega bo Anglija popolnoma osamljena in navezana le na lastno pomoč. S svojimi prekomorskimi posestmi, izvzemši s Kanado, nima že zdaj skoraj nikakih zvez več, ker je dohod od juga ogrožen od nemških podmornikov, povrh pa je ji je italijansko mornarica pretrgala prehod skozi Sredozemlje. Možno je sicer, da ji bodo francoske kolonije še pomagale, da bodo na svojo lastno roko nadaljevale z vojno, zlasti v prednji Aziji, toda osamljene, kakor so, njih odpor ne bo mogel dolgo trajati.

Na ta način ste Italija in Nemčija sigurni, da bo Anglija, ki je zadnje oporišče evropskega konservativizma, kmalu podlegla in, da bo potem prišel čas za temeljito preuredbo Evrope in morebiti cellega sveta.

Angleži v skrbeh pred nemškimi topovi

London, Anglija. — Na kak način bo Nemčija izpeljala svoj nameravani napad na Anglijo, je še vedno zagonetno in le ugiba se o tem lahko. Da bodo igrali pri tem aeroplani glavno vlogo, je skoraj gotovo; enako gotovo pa je tudi že, da ne bodo topovi igrali najbrž nič manjše vloge.

Kakor je angleško zračno ministerstvo te dni objavilo, so angleški aeroplani bombardirali nemške topovske postojanke, postavljene pri obrežnem francoskem mestu Calais. To poročilo je dalo takoj misliti, da imajo naziji v resnici v načrtu, da bodo preko angleškega Kanala streljali na angleška mesta, in ta možnost dela Angležem nemale skrbi.

V poštev je treba pri tem vzeti, da je že znano, da imajo Nemci tak top, ki strelja lahko na daljavo 125 milj. Domnevalo bi se skoraj, da je to nekaj nemogočega, toda enako nemogoča se je zdela v zadnji vojni tudi takozvana "velika Berta," s katero so tedaj Nemci uspešno obstreljevali Pariz na daljavo 75 milj. Nič čudnega ni torej, ako so med tem časom izpolnili to daleč segajoče orožje.

usodnega, ako bi pričeli obstreljevati na pr. London. Aeroplanski napadi so nekaj strahotnega, toda za te se ljudstvo lahko vsaj pripravi in se prej poskrbi, topovska krogla pa prileti brez vsakega alarma in povzroči zato tem hušjo zmedo. Brez dvoma se bodo torej naziji posluževali tega orožja vsaj za predpripravo za poznejše napade v večjem obsegu.

JUGOSLAVIJA IMENOVALA POSLANIKA ZA RUSIJO

Belgrad, Jugoslavija. — Na podlagi pogodbe, s katero se upostavljajo diplomatski odnosi s sovjetsko Rusijo, je Jugoslavija zadnje nedelje imenovala poslanika za Moskvo. Ta prvi poslanik Jugoslavije pri sovjetski vladi bo Milan Gavrilović, načelnik srbske seljačke stranke. Istočasno je na poti v Belgrad ruski trgovski zastopnik Ivan Gerasimov, ki bo brž kmalu postal prvi ruski poslanik v Jugoslaviji. Opaža pa se, da se je navdušenje za zvezo z Rusijo v Jugoslaviji nekoliko ohladilo, in sicer bržkone zato, ker se država boji, da bi ne utegnili izzvati kake sumnje na strani Nemčije.

PETAINE ZAGOVARJA SV. JE STALIŠČE

Bordeaux, Francija. — Min. predsednik Petain je imel v nedeljo zvečer po radio govor, v katerem je dal angleškemu min. predsedniku Churchillu odgovor na njegovo ostre obdolžbe, izražene dan prej. Petain se je izrazil, da so poslušali Francozi Churchillov govor z "žalostno osuplostjo," ko jih je ta žigosal, da so prelomili svojo obljubo, ko so sklenili separaten mir. Te obtožbe Francozi ne zaslužijo, je dejal Petain, češ, da se je njih armada hrabro in zvesto bojevala ter se je podala šele, ko je videla, da ni kos močnejšemu nasprotniku. Povrh tega je Churchillovo obnašanje tem bolj neverjetno, ko je bil vendar stalno, od ure do ure, obvečen o razvoju položaja. — Anglija je vznevoljena posebnost vsled tega, ker Francija ni pravočasno, pred sklenitvijo premirja, odpravila glavni del svojih čet v Afriko, da bi od tam lahko nadaljevale bojevanje na strani Anglije, in pa, ker ji ni izročila svojega brodogoja, marveč je dopustila, da je prišlo to v nazijske roke.

AMERIKA IZGUBILA PŠENIČNI TRG

Chicago, Ill. — Zaradi razmer v Evropi se tja ni mogla izvažati ameriška pšenica, vsled česar je cena temu produktu padla na tako nižino, kakor že ni bila od meseca septembra. Samo v dve deželi se lahko zdaj še izvažata pšenica, namreč v Anglijo in v Španijo. Ti dve ste kupili okrog 236 milijonov bušljev, dočim je cela Evropa normalno uvozi 426 milijonov bušljev.

ZED. DRŽ. POSEGAJO V JUŽNO AMERIKO

Montevideo, Urugvaj. — Tukajšnji poslanik Zed. držav, E. C. Wilson, je zadnje nedeljo izrazil javno zagotovilo urugvajski vladi, da jo bo njegova dežela podpirala pri zatiranju nevarne inozemske propagande. Ta podpora, je dejal, bo nudena tudi vsaki drugi južnoameriški deželi, ki bo apelirala za njo. Kakor se je ugotovilo, je nazijska propaganda živahna posebno v Urugvaju, dasi je bolj ali manj aktivna tudi v drugih deželah južne Amerike.

ČISTKA MED WPA DELAVSTVOM

Chicago, Ill. — Po odredbi državnega administratorja za WPA v Illinoisu, se je s tem ponedeljkom pričelo izvajati čiščenje med uslužbenci WPA, da se izločijo morebitni "petokolonisti." Vsakemu delavcu se izroči affidavit, na katerem se mora pod prisego izjaviti, da ni član niti komunistične, niti nazijske "bun-darske" stranke, in tudi ne tujezemec. Tisti, ki tega ne bodo podpisali, bodo odpušteni. Nadržavljeni se itak že leto dni ne sprejemajo na WPA.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

Pomirili Nemčijo glede Baltika

Ruska vlada podala izjavo, v kateri trdi, da grupiranje čet v baltških državah ni naperjeno proti Nemčiji. — Naziji bi si ne želeli spopada z Rusijo.

KRIŽEM SVETA

Ankara, Turčija. — Tukajšnja vlada se resno boji, da ne utegne Italija zasesti sosednje Sirije, ki je bila dolejš pod francoskim mandatom. Da ukrene potrebno za tak kritični slučaj, je pričela razgovore z vlado države Irak.

Florence, Italija. — M. C. Taylor, Rooseveltov zastopnik v Vatikanu, je resno zbotel. V nedeljo je dobil transfuzijo krvi, na kar je bil drugi dan prepeljan v Rim, kjer bo operiran. Njegova žena je prispela iz Amerike z aeroplanom k njemu.

Madrid, Španija. — Ameriškim državljanom v Franciji je tukajšnja vlada dovolila, da lahko pridejo preko meje v Španijo brez potnega lista. Iz Francije se bodo pripeljali s posebnim vlakom.

SOVJETSKA ARMADA UVEDLA SALUTIRANJE

Moskva, Rusija. — Armadno glasilo je v nedeljo objavilo, da se je v sovjetski armadi odpravila "napačna demokracija," po kateri je bilo prepovedano vojaško pozdravljanje. Salutiranje je bilo zdaj uvedeno zato, kakor se povdarja, da se utrdi vojaška disciplina, ter, da se bolj upošteva avtoriteta častnikov. Dostavlja pa se, da bo kljub temu obranjen v armadi tovariški duh, češ, da pozdravljanje ne bo značilo nikake poniževalnosti, kakor v prejšnji, carski Rusiji.

Republikanci otvorili konvencijo

Proglasaajo sebe za "mirovno stranko." — Nevarnost, da bodo v tej zmedbi trpele notranje zadeve Amerike.

Philadelphia, Pa. — V ponedeljek dopoldne je republikanska stranka otvorila svojo narodno konvencijo, katere se vrši v tem mestu. Kakor znano, je namen strankinih konvencij ta, da si izberejo svojega predsedniškega in podpredsedniškega kandidata ter, da sestavijo platformo, ali svoj strankin načrt, s katerim stopijo pred volilce.

Letošnje konvencije se bodo vršile v duhu vojnega časa. To je slučaj s sedanjo republikansko in enako bo to z demokratsko, ki se bo vršila sredi prihodnjega meseca v Chicagu. Ameriško ljudstvo je dokaj razburjeno, da bi ga politikarji morebiti ne utegnili zaplesti v evropsko vojno; zato si boste obe glavni stranki gotovo tudi prizadevali, da ga v tem oziru pomirite, in vsaka od njih bo skušala vo-

Berlin, Nemčija. — Sovjetska Rusija je zadnje čase povzročala povprečnemu Nemcu dokajšnje skrbi. Kakor ves ostali svet je namreč tudi on ugibal, kaj pomeni aktivnost, ki jo je kazala Rusija te dni v treh malih baltških državah. Litveniji, Latviji in Estoniji. Poročila, kakor je bilo že objavljeno, so namreč trdila, da gromadijo sovjeti tamkaj ogromno število vojaštva, in Nemci so resno pričeli ugibati, ali ni vse to naperjeno proti njim in, da se bodo morali pričeti bojevati nepričakovano na dveh frontah.

Ta ponedeljek pa je Rusija podala razlago za svojo aktivnost v Baltiku in ta razlaga je Nemce, vsaj začasno, dokaj pomirila. Sovjetska vlada je namreč direktno zanikala, da je imela z grupacijo čet kak namen ogroziti Nemčijo. V Baltik je poslala armado, pravi, le zato, da bo zagotovila, da bodo tamkajšnje tri države držale svojo pogodbo z njo. Povrh tega pa, kakor je povdarila, niso čete koncentrirane ob nemški meji, marveč je 18 do 20 divizij enako porazdeljenih po vseh treh državah.

Kakor omenjeno, je ta izjava Rusije pomirila Nemce. Zavedajo se namreč, da jim je ravno Rusija s svojo nevtралnostjo pripomogla do presenetljivo naglih uspehov na zapadu, in, ako bi jih ta zdaj napadla, bi utegnili priti na tehtnico ne samo njih končna zmaga nad Anglijo, marveč tudi sadovi vseh dosedanjih zmag.

Philadelphija, Pa. — V ponedeljek dopoldne je republikanska stranka otvorila svojo narodno konvencijo, katere se vrši v tem mestu. Kakor znano, je namen strankinih konvencij ta, da si izberejo svojega predsedniškega in podpredsedniškega kandidata ter, da sestavijo platformo, ali svoj strankin načrt, s katerim stopijo pred volilce.

Letošnje konvencije se bodo vršile v duhu vojnega časa. To je slučaj s sedanjo republikansko in enako bo to z demokratsko, ki se bo vršila sredi prihodnjega meseca v Chicagu. Ameriško ljudstvo je dokaj razburjeno, da bi ga politikarji morebiti ne utegnili zaplesti v evropsko vojno; zato si boste obe glavni stranki gotovo tudi prizadevali, da ga v tem oziru pomirite, in vsaka od njih bo skušala vo-

lilce prepričali, da bo skušala ohraniti Ameriko v miru.

V tem oziru bo zlasti republikanska stranka izredno glasna in že zdaj proglašajo sebe kot "mirovno stranko." dočim žigosa demokrate, da tvorijo "vojno stranko," češ, da kaže to predsednik Roosevelt sam s svojo vneto, s katero pošilja pomoč zaveznicama. Končno pa bo le na volitvic ležeče, da bodo izjavili, kateri stranki bolj zaupajo.

Nevarnost pa obstoja, da se bodo v letošnji vojni histeriji potpisne na stran notranje gospodarske in socialne zadeve Amerike in, da v tej zmedbi pridejo na površje kakih konservativnih reakcionarjev, ki bi utegnili vse pridobitve, ki so se dosegle v tem oziru tekom zadnjih let, razveljaviti, kar bi bilo porazno za delavstvo.

Iz Jugoslavije

Misel na banovino Slovenijo še ni zaspala, ampak živi in so izgledi, ki kažejo na skorajšnje uresničenje. — Zračne poštno pošiljke z inozemstvom ustavljene. — Smrtna kosa in druge vesti.

Zahteva po banovini Sloveniji

Ljubljana. — (TORD). — Popolna izvedba sporazuma z dne 26. avgusta 1939, se je sicer zaradi evropske vojne nekoliko zavlekla in deloma tudi odložila, vendar zaradi ustanovitve samostojne banovine Slovenije nikjer niso nastale take ovire, kakor se je to pojavilo radi drugih banovin izven Hrvatske. Banovina Slovenija je namreč glede teritorija popolnoma nesporna. Bivša Slovenska ljudska stranka pod vodstvom dr. Antona Korroča sploh nikdar ni odstopila od svojega programa po avtonomiji Slovenije. V zadnjem času je to zahtevo zopet postavila na dnevni red, kar smo videli iz govora ministra dr. Mihe Kreka, iz resolucije Kmečke zveze v Celju, iz resolucije dr. Koroševičevih slovenskih poslancev v Ljubljani in končno iz resolucije, ki so jo sredi maja 1940. predložili ministrskemu preds. Dragiši Cvetkoviču in podpredsedniku ter voditelju Hrvatov, dr. Vladku Mačku, slovenski župan pri svojem obisku v Beogradu. Slovenski župani so v tej svoji spomenici podarili med drugim: "Za nadaljevanje organizacije države v smislu sporazuma z dne 26. avgusta 1939. ni glede Slovenije prav nobene ovire. Slovenski narod je zaskrbljen, ker ustanovitev banovine Slovenije še ni izvršena in se odlašala, ne da bi bile za to kake stvarne ovire ali da bi bili opravičeni razlogi za to. Zaradi tega mi, slovenski župani, z vso resnostjo dvigamo svoj glas v imenu slovenskega ljudstva in zahtevamo, da se sedaj, ko je banovina Hrvatska ustanovljena, ustanovi banovina Slovenija. Če to zahtevamo, se čutimo solidarne z vsem slovenskim narodom, ker vemo, da s tem pospešujemo prav umevane koristi države." Gospod predsednik vlade in podpredsednik sta zastopstvu slovenskih županov odgovorila, da zastopata isto stališče, da morajo Slovenci dobiti svojo banovino in da sta pripravljena vse storiti, da se tej zahtevi čimprej ugoti. Priznala sta, da ni nobenih notranjih političnih ali upravno političnih pomislekov proti ustanovitvi banovine Slovenije, toda poudarila sta tudi, da velike težave v Evropi povzročajo državni vladi tolikšne skrbi in toliko posla, da se notranje politični napredek v smislu politike sporazuma ne more razvijati s tiste hitrostjo, ki bi jo vsi želeli. Župani so potem še poudarili, da je delo za državno skupnost prva skrb Slovencev, da pa kot slovenski župani morajo poudariti tudi to enodušno zahtevo slo-

venskega naroda, saj je po njihovem mnenju v največjo korist tudi splošno jugoslovanski državni misli.

G. minister Krek je v prej omenjenem govoru o istem vprašanju dejal: "Ne vemo, ali bomo banovino Slovenijo dobili že danes ali jutri ali poputnejšem, eno pa vemo, da jo bomo gotovo dobili, ker bomo brezpogojno vztrajali pri svoji zahtevi."

Zračna pošta več ne posluje

Zagreb, 18. junija. — (JK). — Poštna uprava v Zagrebu je danes izdala odredbo o odpravljanju pisem in drugih poštinih pošiljatev v inozemstvo. Po tej odredbi se ne more in se ne bo več odsedaj naprej pa do nadaljnjega iz Jugoslavije odpravljala za inozemstvo z letali nobena poštna pošiljatev, pa niti ne pisma. Ta naredba velja tudi za celo Jugoslavijo, ker so poštno uprave tudi v vseh drugih krajih Jugoslavije izdale iste odredbe.

Veliko zanimanje za razstavljene predmete proti napadom iz zraka

Ljubljana, 18. junija. — (JK). — Tukaj je sedaj odprta razstava o obrambi pred napadi iz zraka in pred napadi s plini. Med ljubljanskim prebivalstvom vlada veliko zanimanje za to razstavo, pa so prostor vodno polni obiskovalci in nastavljeni, ki skrbé za izložbe ter tolmačijo razložene predmete in njihno uporabo, so neprestano zaposleni.

Smrtna kosa

V Podgori, župnija Dol pri Ljubljani je umrla Marija Cerar, posestnica. — V celjski bolnici je umrl France Jereb, dninar iz Razbora pri Škoflji vasi star 39 let. — Na Spodnji Hudinji pri Celju je umrla Karolina Pristovnik, posestnica stara 53 let. — V celjski bolnici je umrl Mihael Volaušek, dninar iz Sevc pri Sv. Krištofu pri Laškem star 87 let.

Zlobna roka požiga

Iz Maribora poročajo, da se okrog Hoč in Slivnice v zadnjem času pojavljajo pogosti požari, o katerih so ljudje prepričani, da jih povzroča neznan zločinec. Med drugimi je bil ožen podtaknjen v hlevu posestnika Franca Špelca v Radzeliu. Goreti je začelo ponoči, ko so vsi domači spali. Ker so imeli oknice zaprte, niso niti opazili ognjenega sija ter so se zbudili šele, ko je začelo goreti tramovje nad glavo in pokati. Tako ni bilo mogoče ničesar rešiti, kot le golo življenje. Požar je uničil hišo in gospodarsko poslopje.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the oldest Slovene newspaper in America.
Established 1891.

Ishaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevoev po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnem, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrta popoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisni uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Jugoslavija

Jugoslavija je naravna zahteva razvoja evropskega mednarodnega življenja. Rodila se je iz potrebe in iz močne volje skupnih stremeljenj vseh jugoslovanskih narodov, zalita pa je bila s potoki jugoslovanske krvi stoletja nazaj. Zato je Jugoslavija mogočna podlaga mednarodnega miru v tem koticu sveta. Če bi se zdaj zgodilo, da bi Jugoslavijo razbili, kar imajo nekatere Slovanom sovražne sile v svojem načrtu, jo bodo morale kmalu zopet ustanoviti, ker brez Jugoslavije ne bo evropskega miru. To je danes jasno.

Jugoslavlani so si svojo svobodo tudi zaslužili s potoki svoje srčne krvi in več kot štiristoletnim trpljenjem in žrtvami, ko so stali na straži v obrambo evropske krščanske kulture proti mohamedanizmu, ki je pretel jo uničiti. Dolga stoletja so Jugoslavlani s svojim junaštvom branili to kulturo, radi česar so tudi zaostali v svojem gospodarskem in narodnem razvoju. Krščanska Evropa jim tega še ni plačala. Vendar pa je gotovo, da jim mora to plačati in je to tudi dolžna že iz čista pravičnosti.

Da so Jugoslavlani zmogni urediti in voditi svojo državo in vse svoje razmere tako, da bo res podlaga evropskega miru, zlasti v jugovzhodni Evropi, dokazuje posebno jasno dvajsetletni obstoj Jugoslavije. V teh dvajsetih letih je Jugoslavija z občudovanja vredno vztrajnostjo pa tudi z modrostjo prebredla vse ogromne začetne težave svojega državnega življenja in se v tem kratkem času izoblikovala v mogočno državo, tako da igra tudi v mednarodni politiki zelo važno, pa zelo blažljivo vlogo. Tudi njeni sovražniki ji morajo priznati, da je vodila vso svojo notranjo in pa tudi zunanjo politiko tako, da se je znala ogniti nevarnim čerem, ki so ogrožale njen obstoj pa tudi svetovni mir. Jugoslavlani so sicer danes zaskrbljeni spričo težkih in zamotanih mednarodnih razmer v Evropi, vendar pa gledajo brez strahu, junaško in srčno v svojo bodočnost. Pripravljani so na vse žrtve, za katere jih je vsa njihova zgodovina z vsem mnogim trpljenjem pripravila in usposobila, da zaupajo v svojega Boga in v svojo notranjo razvojno silo, pa naj pride karkoli. — Tord.

Kaj bo z Rusijo?

V družini narodov sveta bi morala zavzemati Velika Rusija prvo mesto. Pa je vedno zamrežena kje v kakem kotu in zapadni narodi so s svojimi kramarskimi intrigami vedno skrbeli, da velika slovanska država ni imela najboljšega prostora pod solncem. Nič kaj veselo ni to za Slovane. Se žalostnejše za Slovane pa je, da se sami med seboj niso nikdar razumeli, kakor bi se morali in kakor to zahtevajo njihovi interesi. Pa kar je bilo je bilo, to spada v preteklost. Zdaj je treba zreti v bodočnost.

Stara Evropa s svojim dosedanjim političnim in gospodarskim redom propada prav pred našimi očmi. Nov red prihaja, kakšen bo, kako bo odgovarjal razmeram, pokaže bodočnost. Za nas Slovane je velike važnosti vprašanje: Kako mesto, kak položaj in kako ulogo ima za Slovane bodočnost. To je važno.

Tisti, ki so trdili, da med evropskimi diktatorji, Hitlerjem, Mussolinijem in Stalinom zna priti še do resnega konflikta, so bili v pravem. Vse kaže, da čas takega konflikta ni več posebno daleč. Sovjeti se tega sami najbolj zavedajo in so zadnje dni vsi nervozni. Hite in utrjujejo svoje položaje ob Baltiku. Govorilo se je o ruskem uplivu tudi na Balkanu. Toda zadnje dni o tem več dosti ne govorijo. Zasedbo Litvinske, Estonske in Latvije, pa je Rusija jasno pokazala, da se v Baltiku nekoga boji, zato ji je potreba močnih pozicij, zato je segla po njih in Hitlerjevi Nemčiji to ni nič kaj po volji. Zadržna poročila celo povedo, da je nemška višja vojaška komanda poslala deset divizij vojaštva na vzhodno mejo. Ti dogodki kažejo, da ni med zaveznikom Adolfom in Jožefom več tiste iskrenosti, kakor je vladala do zadnjih dni.

Ako ostane Hitler zmagovalac v tej vojni in si na Angliji ne bo polomil svojih zob, potem bo skoro gotovo z

istimi ugriznil prej ali slej tudi proti Rusiji. Saj je to javno napovedal v svoji knjigi "Mein Kampf", kjer govori o Ukrajini, žitnici Evrope. Morda bo svet imel kmalu priliko prisostvovati takemu spopadu. Hudo bo le, ker za ta spopad Slovani ne bodo tako pripravljeni, kakor ošabni Hitler. To na eni strani. Na drugi si pa zna Hitler polomiti zobe ravno na Slovane. Vse in ves svet tudi Hitler ne bo mogel stlačiti v germanski želodec. Še manj pa bo v stanu germanski želodec redno prebaviti ves plen, ki ga je zanj nagrabil Hitler.

Končno ima neko podlago pa tudi upanje, da diktatorji, ki so odgovorni za to strašno klanje v Evropi in za vso mizerijo, ki bo sledila iz tega klanja, da se bodo v medsebojnem spopadu sami sebe uničili. Bog je pokazal že Babiloncem, ko jim je zmešal jezike, da je nad ošabnimi in prevzetnimi oblastniki še nekdo drugi. Počakati je treba le, da bo mera polna in tudi tu se bo zgodilo prej ali slej tako.

NAŠ ZASTOPNIK Z WEST PULLMANA SE OGLAŠA

West Pullman, Ill.

Kot je bilo pred nekaj tedni poročano v Amerikanskem Slovincu, je prišel k meni iz starega kraja Lojze Ramuta iz Kalila pri Semiču. Zadnji petek je prišel tudi njegov brat, ki je povedal, da so vse fante pobrali k vojakom, vendar pa mislijo, da jih ne bo zadela vojna. Dalje je povedal, da je bila lanska zima tako huda, da je napravila na sadnem drevju in zlasti tudi trtju silno škodo. Po nekaterih krajih trte niti pognale več niso in so še prav take, kot pozimi. Dne 24. maja pa pravi, da jih je obiskalo silno neurje s točo, katere je padlo toliko, da je bilo še drugi dan cele kupe pod kapom. Tako je še toča uničila, kar je ostalo od strašne zime.

Dragi naročniki Amer. Slovence na West Pullmanu in Pullmanu. Mene je zadela huda nesreča, da me je eden lopov ali več napadlo na delu. Prišli so krast koruzo, jaz sem jih pa podil stran in tedaj so me napadli ter tako izdelali, da imam vso glavo črno in skoro dve uri po tem dogodku nisem ničesar vedel, kje sem. — Pozdrav vsem čitateljem tega lista.

Martin Golobich
11814 Lowe Ave.

KAKO SE GIBLJEMO V SHEBOYGANU

Sheboygan, Wis.

Sheboyganski Slovenci se moramo zopet malo oglašiti, da ne bote mislili po drugod, da smo že čisto zaspali in u-tihnili. Saj čudno bi nič ne bilo, če bi res pozabili na kaj drugega, ko s takšnim strahom zasledujemo časopisje in radio, ki vsaki dan poroča razne novice. — Kakšno strašno klanje in grozote se godijo po svetu. Posebno pa onstran morja, v naši ljubi rojstni domovini. S strahom v srcu poslušamo vse to o klanju in sovraštvu po svetu, ki se dogaja samo zato, ker ni pravega prijateljstva in prave ljubezni med narodi. Zato smo pa v teh kritičnih časih drug drugemu tako silno potrebni, potrebni, da se prijatelji večkrat

skupaj sestanemo in se porazgovorimo in rečeh, ki so nam vsem potrebne, da potožimo drug drugemu svoje skrbi in težave, katerih imamo vsi itak preveč.

Tako delamo mi tukaj. In, kaj je boljše na svetu, kakor iskren prijatelj. Mi Slovenci v Sheboyganu se tega dobro zavedamo. Priča nam je zadnja seja Ameriškega Slovenskega Zdrženja, ki se je vršila zadnji mesec, to je dne 22. maja v Fludernikovi dvorani. Slovenci so se je udeležili v tako velikem številu in napolnili dvorano, da kaj takega nismo pričakovali. Tukaj vidimo, da se naši Slovenci v Sheboyganu zavedajo svoje dolžnosti. S tem ste rojaki pokazali drugim narodom, kakor ste ponosni na svoj Slovenski narod. — Tudi naši mladi fantje in dekleta so se udeležili v obilnem številu, za kar gre vsem skupaj vsa čast in hvala. — Na zborovanju sta bila navzoča tudi gos. H. Runge, župan mesta Sheboygan in naš rojak slovenski zdravnik Dr. Joe Kovacic.

Predsednica je ob določenem času odprla sejo in je vse navzoče iskreno pozdravila ter se jim zahvalila za tako obilno in lepó udeležbo. Narkar je sledil govor. Prvi govornik je bil župan mesta Sheboygan, ki je pozdravil vse navzoče in izrazil svoje presenečenje, ko je ob vstopu v dvorano zagledal notri toliko Slovencev. Izrazil se je nadalje, da ni verjel, da se bomo seje udeležili v tako velikem številu. Povdarjal je nadalje, da tudi par let nazaj ni mislil na to in ni vedel tega, kar ve danes. Danes vidi vse to od druge strani in tudi vse drugače misli o nas Slovencih, kot je leto nazaj. Razložil nam je nekaj koristnih, kar bi bilo dobro, da bi bili vsi mi Slovenci in davkoplačevalci v Sheboyganu o tem dobro poučeni in vedeli kaj se godi, kakor tudi, zakaj se denar potroši. Obljubil je dalje nam Slovincem, da nam je pripravljen iti na roko v vsakem slučaju, ki

mu bo mogoče.

Drugi govornik je bil naš rojak Dr. Joe Kovacic, katerega je občinstvo z velikim veseljem pozdravilo. Izrazil se je, kako ga veseli, da smo ustanovili Ameriško Slovensko Zdrženje. Povdarjal je, kako potrebno je tako združenje med našim narodom. Koliko dobrega in koristnega se lahko doseže s takim združenjem in koliko več ugleda bomo imeli pri Amerikancih. Apeliral je na našo mladino, naj nam starejšim stoji ob strani in deluje z nami. Povdarjal je, da to Ameriško Slovensko Zdrženje ni samo v korist starejšim ljudem, ampak mladina je tista, ki bo lahko od tega največ deležna, ako bo z dobrim razumom delovala v prid sebi in celokupnega naroda.

Tretja govornica je bila predsednica. Ona nam je razložila kakšen pomen ima to Ameriško Slovensko Zdrženje za nas Slovence. Vabila je vse Slovence, naj se pridružijo temu združenju in pomagajo delovati skupno v prid celega naroda. Povdarjala je tudi glede ameriškega državljanstva, da še nikdar v življenju ni bilo tako pomembno in tako potrebno biti državljan Zdrženih držav, kakor ravno sedaj v teh kritičnih časih. Še več drugih koristnih reči nam je razložila. Nato se je zahvalila prejšnjima govornikoma g. županu in zdravniku Dr. J. Kovaciu, nakar se je seja nadaljevala.

Ko je prišlo do volitev, so izpadle sledeče: Za načelnika ali (Chairmana) od ameriškega državljanstva je bil izvoljen g. A. Stiglitz. Njegov odbor ima nalogo, da bo eden navzoč pri učenju, kadar se bo podučevalo za ameriško državljanstvo in pomagal reševati njih naloge. — Za zabavnega načelnika je bil izvoljen g. A. Susha. Njegov odbor ima nalogo, da preskrbi za zabavo ali piknik. — Ker je bil čas prekratek, se je seja zaključila. Tako je ostalo veliko stvari še nerešenih, zato smo bili odborniki in odborci prisiljeni sklicati izvanredno sejo za dan 6. junija v prostorih Association of Commerce. Na tej seji se je razpravljalo o našim pikniku, ki se bo vršil 4. avgusta v Sushetovem gozdu ali Roosevelt parku. Izvoljena je bila tudi pogrebna načelnica in sicer ga. Josephine Dragar. Nje odbor ima nalogo, da preskrbi venec za umrle člane in članice in kolikor mogoče največ avtomobilov, s katerimi bi se udeležili pogreba in tako pokojnemu članu ali članici izkazali zadnjo čast. — Izvoljena je bila tudi načelnica pogrebne pevskega odbora in sicer ga. Marija Kovacic, katere naloga je, da preskrbi pevce, ki naj zapoje nagrobno pesem.

Apeliramo na vse Slovence in Slovenke, da ne zamudite prihodnje seje, ki se bo vršila 25. junija ob 7:30 zvečer v Fludernikovi dvorani. Posebno apeliramo na tiste, ki še niste ameriški državljanji, da

ne zamudite te prilike sedaj, ampak da se javite in udeležite omenjene seje. Dobili vam bomo učitelja g. E. Hicky, ki ga v Sheboyganu vsi prav dobro poznate, ker je Clerk na kortu. Torej g. Hicky nam je obljubil, da vas bo privatno učil kjer hočete in sicer samo vas Slovence skupaj, če tako želite. Povabili smo ga na prihodnjo sejo, zato se je udeležite v polnem številu, da s tem pokažete, da ste mu hvaležni za njegov trud in uslužnost, ki jo vam bo izkazal.

Mary Fale, predsednica

NARODNE NOŠE

Cleveland, O.

Danes postoji v Ameriki veliko zanimanje za naše narodne noše. Prirejajo se pogosto veliki festivali, v kateri nastopajo skupine v narodnih nošah. Posebno slikovite so narodne noše južnih Slovanov: Slovencev, Hrvatov in Srbov, ki se morda odlikujejo od vseh drugih narodnih noš.

Podpisani bi rad imel natančen spisek oseb in društev, njih imena in naslove, ki so v posesti kakega narodnega vzorca, bilo to slovenske, hrvatske ali srbske narodne noše. Sledeči vzrok me vili k temu apelu: Na naš urad prihajajo večkrat povpraševanja, kje bi se moglo videti ali izposoditi naše narodne noše, seveda proti odplačilu. Ako bi imel podpisani natančno urejen inventar narodnih noš iz mesta Cleveland-a in okolice in če mogoče iz cele države Ohio, bi se lahko napravilo mnogo koristnega za same osebe ali društva, ki bi posodili proti odplačilu svoje narodne noše, a na drugi strani je to najpopolnejši, najlepši, pošten in simpatični način propagande v cilju, da nas s tem spoznajo drugi narodi, naše seže in tradicije, kar je posebno v današnjih časih velikega pomena za nas.

Vsi tisti, ki imajo narodne noše, naj javijo to na sledeči naslov: Dr. James W. Mally, Royal Yugoslav Consul, 6411 St. Clair Ave., Cleveland, O.

KATOLIŠKE PILOTSKE SOLE

Med kolegiji in visokimi šolami, ki so jih ameriške letalske oblasti priznale kot središča za vzdrževanje civilnega letalskega kadra, je tudi 22 katoliških ustanov. V teh 22 pilotskih šolah se katoliški študentje vadijo, da bodo lahko stopili v civilni letalski kader in v rezervno vojnega letalstva.

V ANTARKTIDI JE BILO NEKOČ VROČE

Ameriški polarni raziskovalec, admiral Byrd, ki je na svojem povratku v Zedinjene države, dospel v Valparaiso, je izjavil, da je antarktično ozemlje dvakrat večje od ozemlja Zedinjenih držav. Geološke najdbe v tem ozemlju kažejo, da je tu nekoč vladalo tropsko podnebje. Byrd je na poti iz Antarktide padel in si zlomil rebro.

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Himen

Cleveland, O. — Preteklo soboto 22. junija sta se v cerkvi Marije Vnebovzete poročila Mr. Charles Kushlan, sin poznane družine Antona Kushlan iz Alhambra-Rd. z Miss Mary Gola. — Castitke.

Smrt rojaka

Cleveland, O. — Zadnji teden v soboto je bil iz cerkve sv. Vida pokopan rojak Anton Strnad, ki je umrl v starosti 48 let. Pokojni je bil doma iz vasi Cesta pri Dobrem polju. V Ameriki je živel 27 let. Zapušča soprogo Johano rojeno Strekal, dva sina, dve hčeri in pastorko Jean, Alice, Mary in Matthew Oberstar ter brata, v starem kraju pa mater, tri brate, dve sestri in več sorodnikov.

Poroka v Kaliforniji

San Francisco, Calif. — V soboto 8. junija sta si obljubila zakonsko zvestobo v tukajšnji slovenski cerkvi Svetege Rojstva g. Rudolf Troya in gđe. Sophie Klepec. Novoporočnica sta dobro znana in priljubljena med slovenskim občinstvom, kar je jasno pokazal mnogosteven obisk poročne obreda in svatovske gostije. Hvala vsem za poset. — Mlademu paru pa želimo mnogo sreče in blagoslova!

Rojenice

Milwaukee, Wis. — Prijazne vile rojenice so se te dni zglasile pri družini Mr. in Mrs. Vincent Kokalj na So. 79th street in jim podarile zalobno hčerko. — Potem so obiskale družino Mr. in Mrs. Martin Simonich na West Rogers St., pri katerih so pustile za spomin luštenega fantka. — Enako so se ustavile tudi pri družini Mr. in Mrs. Emil Blažič na East Potter St. in tudi pri njih pustile fantka. — Castitke.

Jubilej poroke

Cleveland, O. — Srebrni jubilej zakonskega življenja sta pretekli teden slavila tukaj dobro poznana Mr. in Mrs. John Kadunc iz East 71st street. — Prijatelji jima žele še mnogo let sreče.

Jubilej

Milwaukee, Wis. — Pred kratkim sta slavila 25 letnico zakona tukaj poznana Mr. in Mrs. Frank Kopushar iz South 68th street. Prijatelji so jima priredili za ta jubilej veliko presenečenje v Kozmutovih prostorih na W. Beloit Rd.

'SIRITE AMER. SLOVENCA'

POSLUŠAJTE

vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko Radio uro od 9. do 10. ure popoldne na WGES postaji, 1360 kilocycles.

TARZAN IN OGENJ V THORU

(144)

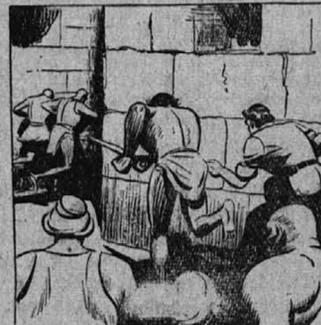
(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

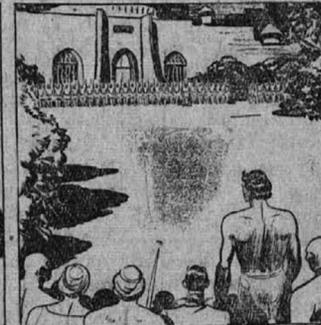
Tako oboroženi z meči so Tarzan in njegovi prijatelji ter oproščeni sužnji pričakovali divjake stražnike in kmalu se je vnel strašen, nenakan boj. Stražniki so vpili in klicali na pomoč še druge. Tarzan se je pa s svojimi junaško boril, da so bili nazadnje v premoči.

Stražnikov je že več padlo v boju in Tarzan je postal zmagovalac, zato je predlagal preostalim, da jim priznane, če se podajo in vstopijo na njegovo stran, kar so tudi storili. "Ravno sem se bil pripravil za boj, pa je že končano," je rekel Perry, ko so korakali skozi vrata.

"Boš imel še dovolj prilike za pokazati svojo bojevitost," pravi Tarzan; "in vsi bomo imeli še dovolj bojevanja." "Kaj boš počel sedaj?" vpraša Perry. "Napasti palačo kraljice in rešiti Jannette," pove Tarzan, ko so korakali skozi na videz skoro zapuščene ulice mesta.

"To bo pa lahko delo," zopet pripomni Perry; "saj se nam vse pridružuje, vse vstopa na našo stran." Ko so se pa približevali kraljicini palači, je videl, da stvar le ne bo tako lahka, kot je izgledala, kajti pred palačo kraljice Ahtee je stala številna oborožena armada.

POZOR!

Pogled na številke poleg naslova in imena. Ako ti je naročnina potekala, obnovi jo in pomagaj listu!

FRATERNAL VOICE (ENGLISH SECTION)

Published monthly in the interest of the English Speaking Lodges and the Juvenile Department, and for the progress, good and welfare of The Western Slavonic Association, also to promote and maintain a mutual and fraternal understanding between ALL members; to unite our whole membership and develop fraternity, brotherhood and co-operation to the highest degree.

The following rules must be observed:

1. Write legibly in ink on one side of paper, or type your article, double spacing it. Articles should be as brief as possible.
2. A pen name may be used but must be accompanied by name and address of writer.
3. The editor reserves the right to alter, condense, or accept or reject any copy submitted.
4. No manuscripts will be returned unless requested and return postage is included.
5. Hand changes of addresses to your local secretary who will forward same to the publisher — AMERIKANSKI SLOVENEK, 1849 West Cermak Road, Chicago, Ill.
6. Send all letters, copy and material for this page to reach the editor not later than the 16th day of the month.

Send all communications to:

FRATERNAL VOICE

GEORGE J. MIROSLAVICH, Editor

3724 Williams Street Denver, Colorado.

The Editor Speaks...

"IF I REST — I RUST"

The old German proverb heading this editorial holds true not only in an individual's private affairs and activities, but likewise in the progress of a business establishment, corporation, in any enterprise and in various organizations. This particularly applies to any Fraternal Organization because it is vital to add new members to protect the present members, therefore, the most important thing is "membership" if that organization is to survive. The principal responsibility then of the present members is to constantly WORK for the addition of new members to protect the present membership.

To many it may seem that we chosen leaders occasionally overemphasize membership matters, but it is our duty. There are two phases to the battle that we leaders of our Association must wage. One is to protect and benefit those who are now affiliated with us and keep them as active and interested members. The other is to add to our rolls those who can thereby benefit themselves and who, in turn, will add to our strength and future progress, and enable us to become an even greater working force in behalf of humanity.

The writer recently read in a report of a prominent fraternalist that it is normally true of all organizations that about eighty percent of the membership takes little or no part in their organization's activities, or attends lodge meetings. Now if the other twenty per cent "took a rest," everything would "rust," and finally crumble into dust out of existence.

Our real life stream is our juvenile department and our youth. So our objective this year is to concentrate on the enrollment of the younger generation. The To Our Youth Campaign was instituted for this purpose and a special drive for juvenile advancement was added.

Last February, a letter was sent by the Supreme Juvenile Supervisor to every lodge juvenile supervisor in which was enclosed certain data, information and a circular to guide them in conducting the affairs of the juveniles of their respective lodge.

One of the paragraphs stated: "Obtaining a great many new members this year and creating greater activities in our juvenile branches, educating all WSA juveniles in the principles of fraternalism and keeping them interested in us is our job and fond ambition."

Because results were far below expectations, an appeal was made by mail during the last month to all presidents of our WSA lodges to cooperate with and assist the supervisors in our program for an outstanding juvenile year in 1940. A suggestion was given that the lodge officers compose a special committee for this purpose and personally urge the rank and file to take an active part.

The presidents are the heads and leaders of our lodges, so they must possess the faculty of bringing about cooperation. On the other hand, the members must not expect the officers to bear the whole burden, but loyally become interested and deeply conscious of the fact that there is a distinct burden upon them individually and collectively to support and sustain our aim for progress, growth and advancement in the fraternal field. Remember that warning proverb at the head of this editorial.

From the Office of the Supreme President WSA.

War is declared! Let it rage with all the fury and means at the command of the combatants, giving no quarter and asking for none. Yes, this is war. But it is not the type of war we see headlined in our papers—not the type of war that wreaks its vengeance upon mankind, destroying life and liberty, hopes and dreams, love and affection and peace and security. No, our war is a civil war amongst the eastern and western divisions of our Association with the sole purpose of aiding in creating all that the other type of war is seeking to destroy! Ours is a war of building and preserving, not tearing down and destroying.

We are now in the midst of our YOUTH CAMPAIGN, the success of which will materially affect not only the future of our wonderful Association, but will also affect the future lives of our younger children. Through a large juvenile membership we can immeasurably secure and insure the future success of our Association, a point which I have discussed frequently in the past and which does not need elaboration at the present time. I have not, however, said much in the past concerning what effect membership in our Association may have in the future lives of our younger members.

Membership for the youngsters in our Association will be of infinite greater value to them in shaping the course of their future lives. The present conscious feeling of the youngsters will, of course, be that they are just members of an Association called the W. S. A., and that the result of their membership is that they are insured. But subconsciously a gradual readjustment will take place within the youngsters that will inevitably fit them for their future life when they become young men and women. Through our juvenile branch system, our youngsters are taught to be more self-reliant—to deal with problems that present themselves and work out their solutions. But even greater than teaching self-reliance, if possible, is the acquiring and practicing of fraternity—that feeling of love and devotion for fellow men and women. The youngsters learn that other people are not persons to hate or destroy, but are persons to love and protect. If we had more fraternity in this world today, more love of man for his fellow man, we would not be having this great conflict in Europe today. Thus, Brothers and Sisters, when I said before that ours is a war of building and preserving, you can now see how true those words are.

So, Brothers and Sisters, it is not only your duty to your beloved WSA, but it is also your duty to your community to insure the success of our YOUTH CAMPAIGN by devoting your entire efforts in its behalf. So, to further our campaign and to stimulate your efforts, civil war has been declared for the duration of this campaign. For the purposes of this Civil War, I have selected the following lodges for the Eastern Division, which are under my command: Dr. Biser No. 8, Mulberry, Kansas; Dr. Junaki No. 13, Frontenac, Kansas; North Eagle Lodge No. 21, Ely, Minn.; Dr. Cleveland No. 23, Cleveland, Ohio; Dr. Napredni Slovenci No. 25, West Frankfort, Ill.; Dr. Venček Vojilic No. 26, Cairnbrook, Pa.; Dr. Zdruzeni Slovenci No. 27, Thomas, West Va.; Dr. Vojilic No. 28, Pittsburg, Kansas; Dr. Sv. Katarine No. 29, Cleveland, Ohio; Dr. Lilija No. 31, Scranton, Pa.; Dr. Washington No. 32, Cleveland, Ohio; Three Star Lodge No. 33, Chicago, Ill.; Dr. Bratje Slovani

The "Pluses" of the Fraternal Benefit System

By Farrar Newberry, Secretary, Woodmen of the World Life Insurance Society

Appreciation that we have in the fraternal benefit system definite advantages not existing in commercial life companies, should give us urge to stress these added features when we seek to stimulate the public's interest in the plurality of service we offer to the families of America.

One of these "pluses" is apparent in the very structure of a fraternal, for we observe that the laws which govern and the administering officers are alike determined by the chosen representatives of the Society's members. These laws may from time to time be revised to safe-guard member interests, and officers are subject to periodic retention or rejection by the supreme authority of elected delegates.

It follows that the fraternal insurance contract itself may be amended, and without expensive court litigation, if impairment of reserves presents the necessity. A commercial policy cannot be opened of the free will of policyholders or their delegated authorities, even in direst calamity. The problem, while unlikely of becoming acute in any sound, well-managed insuring entity of either kind, is thus the more easily and with less expense to members resolved through fraternal or open contract operation.

The local lodge is perhaps our most notable "plus," because it affords manifold opportunities outside the mere enrollment on the insurance books as a policyholder. This local unit is a place for self-improvement, where one may find opportunity for training in the beauties of ritualism and imbibe of the sweet nectar of fraternalism. It is a meeting ground for the formation of enduring friendships. It is a forum for training in debate and a stage for the development of oratorical, musical and other talents. Too, it is a recreation ground for the members and their families. Most important, it is a working center of charity for the poor, assistance for the unemployed and ministrations for the sick. If a complete record had been kept of all the acts of brotherhood of all our present 100,000 American local lodges, and that record could now be published, it would astound the world.

The term "hospitalization" indicates one of the outstanding "pluses" of the fraternal benefit system. Sanatoria for the treatment of cancer and tuberculosis, general hospitals, homes for the care of indigent and aged members and orphans are maintained, in most cases entirely free to those who must become inmates or patients, by most of the larger fraternalists. Playgrounds are a part of the program of some, while in others summer camps afford vacation outlets for members and their children at the expense of the societies' general treasuries.

Noteworthy in the list of "pluses" is the degree or drill teams. As an adjunct of the local lodge, its importance is seen in the initiation of candidates (Continued on page 4)

WELCOME TO NEW JUVENILE BRANCH

We have been reading good news for a long time of the splendid progress of North Eagle lodge No. 21, of Ely, Minnesota, but the happiest news in this Juvenile Year was that this lodge organized a juvenile branch on May 19th which will be known as "The Northern Lights, Juvenile Branch No. 13."

The officers elected were: Mary Krinicher, president; Edward Junke, vice president; Mary Junke, box 605, Ely, Minn., secretary; Julia Chimzar, recording secretary; Edward Erzar, treasurer; Katherine Chimzar, president board of trustees; Rosaline Urbas and Frank Likar, assistants. William Erzar will take charge of the affairs of the branch.

Having a juvenile branch is a great thing for the benefit of the parent lodge and for the children. To make everything complete, it would be wonderful if Ely would send two or three juvenile delegates to the convention at Chicago in 1941. This can be done through the loyal efforts of the members.

We admire the peppy work and successful activities of the North Eagle lodge and predict for them a successful future.

THE SCORE

JUVENILE ENROLLMENT FOR:

	1938	1939	1940
January	18	27	17
February	4	24	19
March	44	22	21
April	24	28	38
May	62	41	28
Totals	152	142	123

THE SPOTLIGHT

YOUTHS OF AMERICA LODGE NO. 52, of Spring Glen, Helper, Utah, is in the "spotlight" for obtaining the most new members in the month of May, 12 new juveniles were enrolled. Svoboda No. 36, of So. Chicago, Ill., is second with 1 adult and 6 juveniles enrolled—Total of 7. North Eagle No. 21, of Ely, Minn., is third with 2 adults and 4 juveniles—Total of 6.

LEADERS IN "TO OUR YOUTH" CAMPAIGN

(For Grand Prizes)

	Adult	Juvenile	Total
1. Trail Blazers No. 41, Denver, Colo.	13	19	32
2. North Eagle No. 21, Ely, Minn.	9	11	20
3. Three Star No. 33, Chicago, Ill.	7	11	18
4. Svoboda No. 36, So. Chicago, Ill.	3	13	16
5. Youths of America No. 52, Helper, Utah	0	13	13
6. St. Martins No. 1, Denver, Colo.	4	8	12
7. Slovan No. 3, Pueblo, Colo.	9	3	10

LEADERS FOR "SPECIAL JUVENILE PRIZES"

In first place is Lodge No. 41 with 19 juveniles; second is Lodge No. 36 with 13; third is Lodge No. 52 with 13; fourth is Lodge No. 21 with 11 and in fifth place is Lodge No. 33 with 11.

HONOR ROLL

Ten Largest Adult Memberships

Slovan Lodge No. 3, Pueblo, Colo.	228
Western Star No. 16, Pueblo, Colo.	203
Trail Blazers No. 41, Denver, Colo.	199
St. Martins No. 1, Denver, Colo.	179
Queen of Holy Rosary No. 9, Denver, Colo.	157
Napredni Slovenci No. 9, Canon City, Colo.	118
Planinski Bratje No. 5, Leadville, Colo.	115
Three Star No. 33, Chicago, Ill.	107
Svoboda No. 36, So. Chicago, Ill.	107
North Eagle No. 21, Ely, Minn.	88

Ten Largest Juvenile Memberships

Trail Blazers No. 41, Denver, Colo.	299
Three Star No. 33, Chicago, Ill.	293
Western Star No. 16, Pueblo, Colo.	236
Svoboda No. 36, So. Chicago, Ill.	164
St. Martins No. 1, Denver, Colo.	156
Slovan No. 3, Pueblo, Colo.	135
Planinski Bratje No. 5, Leadville, Colo.	93
Washington No. 32, Cleveland, Ohio.	67
Napredni Slovenci No. 9, Canon City, Colo.	64
Queen of Holy Rosary No. 7, Denver	63
Marija Pomagaj No. 24, Salida, Colo.	63

Denver WSA Lodges Sponsor Outing and Picnic

Eldorado Springs, Colorado, Scene Of Pleasure and Recreation On Sunday, August 4th.

Members, friends and the general public all are invited to bring their families to Eldorado Springs to enjoy an all-day picnic on Sunday, August 4th. Patrons attending this picnic are urged to use our special tickets which will benefit our lodges and will entitle each patron to a reduced price on dancing, swimming, roller skating, horseback riding and admission to the grounds. Tickets or transportation and other information may be procured from any member of St. Martins, Queen of Holy Rosary or Trail Blazers lodges, sponsors of the affair, or at 4825 Washington Street.

Refreshments to suit all tastes and thirsts will be served at handy tables set among the shady and secluded Spruce and Pine trees. Easy trails are open to those who like to hike; mountain climbing for others who prefer more strenuous walking. Bridle paths are there for those who care to take their exercise astide a horse. Fishermen may bring their equipment and do their stuff in South

Boulder Creek which rumbles and tumbles through the resort.

Swimming is yours in the pure, blue, warm Radium pool which is famous for its invigorating healthful radioactive waters. You may dance in the beautiful pavilion to the music of a celebrated orchestra—or you can just sit, eat, drink and be merry. There will not be a dull moment at this picnic.

The drive there affords a pleasant outing for your group. Just reach Federal Boulevard and drive North towards Boulder, Colo. about 18 miles to Eversman (Johnson's Corner) then to your left (West) about 10 miles to Eldorado Springs. Good road and well marked with signs. You'll always love to talk about this trip.

The idea of holding our picnic this year at this popular mountain resort is meeting with great favor by the young people and other lovers of mountains. We shall expect great support from the younger generation.

No. 34, Brownsville, Pa.; Dr. Svoboda No. 36, So. Chicago, Ill.; Blooming Carnations Lodge No. 37, Cle Elum, Wash.; Slovanski Sinovi Lodge No. 48, Vancouver, B. C.; All Saints Lodge No. 56, Lockport, Ill.; Sky Blazers Lodge No. 57, Chicago, Ill., and Modernaires Lodge No. 58, Cleveland, Ohio. In this group there are 19 lodges under my command. All the remaining lodges, of which there are 27 in number, are known as the Western Division, and they are under the command of our 1st Supreme Vice President, George J. Miroslavich.

Our forces are now organized and, although my Eastern army is outnumbered by the Western army by 8 lodges, I am serving fast warning now that a Blitzkrieg is about to strike which will put the 27 Western lodges to shame. What do you say to that challenge, Bro. Miroslavich? Members, we have plenty of equipment in the form of applications; let's load up with a great supply of new members and blast our way up the road to success in our campaign!

With the hope that both our "armies" may have great success, I remain, Fraternally Yours, LEO JURJOVEC, SR., Supreme President.

WHAT HAPPENED LAST MONTH?

Youths of America No. 52, an English Speaking lodge of Helper, Utah, crashed the "spotlight" and nestled in fifth place for the Grand Prize. This is the second Utah lodge that recently came to the front. We're going to keep an eye on Utah.

Trail Blazers are hanging on to first place, but North Eagle pushed Three Star down to third and perched up on second. Svoboda leaped to fourth and they with Youths of America shoved St. Martins down to sixth place. Slovan came in again to hold seventh crowding Planinski Bratje out of the picture.

She's a real battle, folks, and anything can happen. We predict some upsets and exciting surprises when the "sleeping lodges" come to action and start perking.

Trail Blazers still lead for the juvenile prizes; Svoboda took second pushing its neighboring Three Star lodge to fifth; Youths of America are now in this group, too, holding third and North Eagle gobbled fourth place. In the shuffle St. Martins and Planinke were placed on the side lines.

The score for May this year dropped well below that of the two previous years, bringing the total for this year far behind. What will happen next month?

Here's a hint: Go after and get in those thousands of children around the country because they count in both sets of prizes. They are easy to get because of the low premiums of 15c per month. Many families neglect to insure children, but would do so at once if you'd call and remind them. Put your lodge in the race. While you're at it, you can enroll many adult members and be sure your lodge stays in the running.

1940 is the year to build a greater Juvenile Department.

Our Juvenile Situation

How Does Your Lodge Stand In Juvenile Membership?

Perhaps you do not realize the great importance of juveniles to your lodge and do not therefore give this vital subject your serious consideration.

Many words were written and spoken by our champions of the juvenile cause and everything possible is now being done to attempt to get the membership into the spirit of cooperation and good will so that we might further the advancement of our Juvenile Department. Lodge juvenile supervisors, presidents, other officers and the members were requested to boost our Juvenile Department by writing and talking about it, by active work and personal solicitation for new members. This kind of united effort at the present time will make the year 1940 the "best ever" in juvenile growth and progress.

The idea of selecting juvenile delegates to their convention at Chicago in 1941 is being carried out in spots throughout the Association, but we invite every one of our lodges to attempt to send one or more juvenile delegates. Such an accomplishment would be ideal, and it would prove to lay a foundation for greater juvenile achievements in years to come.

Herewith we publish the juvenile membership of each lodge for your information and ask you to take a personal interest in increasing the number of juveniles in your respective lodge, thereby contributing to the success of our juvenile program this year.

The ten largest juvenile memberships may be found on the Honor Roll in the Spotlight. The remaining lodges are listed here in their order of standing. (This includes the month of May, 1940)

Lodge	No.	Juv.	Lodge	No.	Juv.	Lodge	No.	Juv.
52	62	26	37	44	23	11	12	23
29	59	21	35	53	22	27	9	46
17	54	54	29	15	15	31	9	34
48	48	6	27	20	15	22	8	25
14	44	56	25	55	15	40	8	28
38	39	51	24	30	14	57	7	58
45	38	4	23	37	14	8	6	13

Now, whether or not you realized the juvenile situation in your respective lodge, we urge you to set forth and help do something about it. You may find that in your own home, your relatives' and friend's homes there may be one or more children who are not as yet members. Speak to those with whom you work and associate about enrolling their children into our Juvenile Department. Such individual effort will increase the juvenile membership in your lodge.

It would be well for the members of each lodge to collectively strive to bring up the membership, set the goal at a certain number and then set out to reach that goal. Certainly the lodges with the small juvenile memberships ought to do this. There must be more children in their localities, and, furthermore, every month there must be some child reaching the age of one and being eligible to join. The best time to enroll the children is at an early age because they obtain many advantages.

When your lodge has increased its membership substantially, we advise you to agitate the organization of a juvenile branch. Other lodges are also requested to organize such branches. The more branches the greater will be our opportunity for expansion and fuller success in our juvenile aims and activities.

JUVENILE BRANCHES

Following is a list of present juvenile branches of the WSA and the lodges conducting them, with total juvenile membership in each branch.

United Comrades No. 1 consists of juveniles of St. Martins No. 1, Queen of Holy Rosary No. 7 and Trail Blazers No. 41, adult lodges of Denver, Colo., numbering 518 juveniles.

Chicago Youngsters No. 2 of Three Star No. 33, in Chicago, Ill., has 293 juveniles.

Pueblo Boosters No. 3 of Slovan No. 3 and Western Star No. 16, Pueblo, Colo., has 371 juveniles.

Happy Future No. 4 of Napredni Slovenci No. 9 and Royal Gorge Circle No. 46, Canon City, Colo., has 68 juveniles.

Liberty No. 5 of Svoboda No. 36, So. Chicago, Ill., has 164 juveniles.

Rocky Mountain Juveniles No. 6 of Planinski Bratje No. 5 and Planinke No. 20, Leadville, Colo., has 108 juveniles.

St. Catherines Juniors No. 7 of St. Catherines No. 29, Cleveland, Ohio, has 59 juveniles.

Pride of Rockies No. 8 of Hrabri Slovani No. 17, Frederick, Colo., has 54 juveniles.

Washington Juveniles No. 9 of Washington No. 32, Cleveland, Ohio, has 67 juveniles.

Happy-Go-Luckies No. 10 of Slovanski Sinovi No. 48, Vancouver, Canada, has 48 juveniles.

Mayflower No. 11 of Coloradska Roza No. 44, Walsenburg, Colo., with 23 juveniles is inactive until further notice. It is to be revived in the near future.

All Saints Cadets No. 12 of All Saints No. 56, Lockport, Ill., has 25 juveniles.

The Northern Lights No. 13 of North Eagle No. 21, Ely, Minn., has 35 juveniles.

It is the duty of every WSA member in these lodges conducting juvenile branches to support the affairs and activities of the branch, see that the juveniles in their household take an active interest and altogether assist and cooperate with the supervisors and other leaders working for the welfare of the children.

We feel that every member of the WSA means to be loyal because, after all, it is for their personal good and the welfare of their loved ones. But the desired effect cannot be produced if the individual sits back and does nothing, likewise, all of us must act and work jointly for the same effect. (Read "The Editor Speaks")

OLD GLORY

There's a tribute to the flag that has found its ways into many publications, and, at the risk of repetition, we are printing it once more—the advice of a father to his son on respect of the American flag:

"When you see the Stars and Stripes displayed, son, stand up and take off your hat. Somebody may titter. It is in the blood of some to deride all expression of noble sentiment. You may blaspheme in the street and stagger drunken in public places, and the bystanders will not pay much attention to you; but if you should get down on your knees and pray to Almighty God, or if you should stand bareheaded while a company of old soldiers marches by with flags to the breeze, some people will think you are showing off."

"But don't you mind! When Old Glory comes along, salute, and let them think what they please! When you hear the band play 'The Star-Spangled Banner' while you are in a restaurant or hotel dining room, get up even if you rise alone; stand there and don't be ashamed of it, either!"

"For of all the signs and symbols since the world began there is none other so full of meaning as the flag of this country. That piece of red, white and blue bunting means 5,000 years of struggle upward. It is the

full-grown flower of ages of fighting for liberty. It is the century plant of human hope in bloom.

"Your flag stands for humanity, for an equal opportunity to all the sons of men. Of course we haven't arrived at that goal; there are many injustices yet among us, many senseless and cruel customs of the past still clinging to us, but the only hope of righting the wrongs of men lies in the feeling produced in our bosoms by the sight of that flag.

"Other flags mean a glorious past, this flag a glorious future. It is not so much the flag of our fathers as it is the flag of our children, and of all children's children yet unborn. It is the flag of tomorrow. It is the signal of the 'good times coming.' It is not the flag of your king—it is the flag of yourself and of all your neighbors.

"Don't be ashamed when your throat chokes and the tears come, as you see it flying from the masts of our ships on all the seas or floating from every flagstaff of the republic. You will never have a worthier emotion. Reverence it as you would reverence the signature of the Deity.

"Listen, son! the band is playing the national anthem—'The Star-Spangled Banner!' They have let loose Old Glory yonder. Stand up— and others will stand with you."

Western Slavonic Association

DENVER, COLORADO

Names and addresses of Supreme Officers:

SUPREME BOARD:

Leo Jurjovec, President, 1840 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.
Geo. J. Miroslavich, Vice-Pres. & Juvenile Supervisor, 3724 Williams St., Denver, Colo.

Frank Primozich, 2nd Vice-Pres., 1927 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.
Anthony Jersin, Secretary, 4825 Washington St., Denver, Colo.
Michael P. Horvat, Treasurer, 4417 Penn. St., Denver, Colo.
Dr. J. F. Snedec, Medical Director, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

BOARD OF TRUSTEES:

Matt J. Kochevar, Chairman, Central Bldg., Pueblo, Colo.
Mike Popovich, 2nd Trustee, 9510 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
Joe Blatnik, 3rd Trustee, 2609 E. Evans Ave., Pueblo, Colo.

JUDICIARY DEPARTMENT:

Frank Glach, President, 1036 E. 77th St., Cleveland, Ohio.
Johanna V. Mervar, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, Ohio.
Peter B. Golech, R. D. No. 2, Box 143, Sandy, Utah.
Joseph Skrabec, 12 W. New York Ave., Canon City, Colo.
Frank M. Tomsic, 903 W. 6th St., Walsenburg, Colo.

OFFICIAL ORGAN:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

All remittances for assessments and official correspondence shall be addressed to the office of supreme secretary, and all complaints of appeals to the office of the president of judiciary committee. Applications for admission into the adult department, increase of insurance, sick, accident, operation and indemnity benefit certificates shall be mailed to the office of supreme Medical Director.

The WSA invites any male or female person of the Caucasian or white race between the ages of 1 and 50 years to join its ranks. Persons, who desire to become members of the Association, should contact any officer or member of the nearest WSA lodge or write direct to the headquarters of the Association. Eight adult members are required to organize a new lodge in localities where there is no lodge of the Association. For all additional information in regard to organizing lodges, or becoming members, please write to the office of supreme secretary.

JOIN THE WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION TODAY!

FINANCIAL REPORT OF THE WSA FOR MAY, 1940

FINANČNO POROČILO ZSZ ZA MESEC MAJ 1940

Lodge No.	Receipts	Disbursements	Lodge No.	Receipts	Disbursements
1.....	\$365.52	\$268.00	29.....	126.25	46.00
2.....	470.77	135.50	30.....	46.87	---
3.....	109.33	---	31.....	21.69	---
4.....	247.82	212.00	32.....	143.19	43.00
5.....	81.14	15.00	33.....	155.29	67.00
6.....	325.40	---	34.....	17.86	---
7.....	48.31	51.00	35.....	185.50	104.00
8.....	219.61	102.00	36.....	53.08	---
9.....	37.32	18.50	37.....	69.96	500.00
10.....	23.64	14.00	38.....	30.80	33.00
11.....	176.16	110.00	39.....	392.38	106.00
12.....	64.00	---	40.....	33.09	37.00
13.....	401.74	83.50	41.....	52.74	29.00
14.....	144.56	119.50	42.....	24.46	---
15.....	84.87	48.00	43.....	74.54	19.50
16.....	189.99	66.00	44.....	55.16	---
17.....	84.81	151.00	45.....	60.59	10.00
18.....	83.36	---	46.....	9.47	---
19.....	91.44	16.00	47.....	56.12	27.00
20.....	17.52	---	48.....	55 April	14.00
21.....	79.39	116.00	49.....	56.....	66.00
22.....	15.78	---	50.....	7.49	---
23.....	34.70	28.00	51.....	7.03	---
Total - Skupaj	\$5089.50	\$2655.50			

Interest on Bonds - Obresti na obveznice:

\$4000 Crowley Co., Colo. Sch. Dist. No. 12,	4 1/2%	\$ 90.00
\$5000 Edgewater, Colo. Ref.,	4%	100.00
\$3000 Alamosa, Colo. Ref.,	4%	60.00
\$2000 Mountainair, N. M. Water,	6%	60.00
\$4000 Nogales, Ariz. Ref.,	4%	80.00
\$4000 Pueblo Co., Colo. Sch. Dist. No. 13,	4 1/2%	90.00
\$3000 Republic Bldg., Denver, Colo.,	5%	75.00
\$8000 Pinal Co., Ariz. Electrical Dist. No. 4,	6%	240.00
\$5000 Winters, Tex.,	4%	100.00
\$6500 Ouray Co., Colo. High Sch.,	3 1/2%	121.86
\$15000 U. S. Savings,	2 1/2%	1116.86
Interest on FHA Loans - Obresti na FHA posojila.....		60.14
Certificate loans increased - Posojilo certifikatov zvisano.....		79.63
Total receipts from lodges - Skupni prejмки od društev.....		5,089.50

Total receipts - Skupni prejмки 6,346.13
Balance April 30, 1940 - Preostanek 302,779.03

Total - Skupaj \$309,125.16

Disbursements - Izdatki:

Death Claim - Smrtnino	\$ 500.00
Sick benefits - Bolniške podpore	1830.50
Operation benefits - Operacijske podpore	250.00
Sport Activities - Sportne aktivnosti št. 36	75.00
Total disbursed to lodges - Skupno izdato društvom.....	\$2655.50

Miscellaneous - Razno:

Office rent - Najemino pisarne	\$ 20.00
Officials' salaries - Uradniške plače	198.00
Postage and phone - Poština in telefon	12.95
Graduated pins - Znake za prestopne člane	191.59
Acc. int. on FHA loan - Dotečeni obresti	32.97
Exch. charges on coupons - Vnovočenje kuponov	3.83
Exch. charges on coupons - Vnovočenje kuponov	\$459.34
Total disbursements - Skupni izdatki	3,114.84
Balance May 31, 1940 - Preostanek	\$308,010.32

Sick Benefits - Bolniške podpore:

Ldg. No.	Name	Amount	Ldg. No.	Name	Amount
1	Boytz Andrew	\$35.00	8	Crepinsek Frank	28.00
1	Cic Joseph	34.00	9	Ellyas Rose	47.00
1	Mamuzich Anna	44.00	9	Hilliker Nellie	55.00
1	Mazina Frank	46.00	11	Slack John	18.50
1	Purkatt Thomas	34.00	13	Jesih John	14.00
3	Judnich Mary	31.00	14	Gorishek Frank	18.00
3	Krall Joe	14.00	14	Topolovec Wm.	17.00
3	Petric Mary	61.00	16	Mesojedec Olga	9.50
3	Petrovich John	29.50	16	Moody Edith	48.00
5	Barhite Anna	15.00	16	Vivoda Katherine	26.00
5	Bost Tony	38.00	17	Sekich Martha	15.00
5	Hren Ignatz	15.00	17	Di Paolo Nick	17.00
5	Hren Johanna	13.00	17	Tursick Joe	15.50
5	Kikel John	25.00	17	Di Paolo Nick	13.00
5	Klinc John	15.00	17	Jelnicer Mary	10.00
5	Klune Frank	31.00	17	Sekich Martha	15.00
5	Lenarchie John	15.00	17	Suckla James	19.00
5	Malesich Mary	15.00	17	Tursick Joe	15.00
5	Zalet Anton	15.00	20	Drobnick Eliz.	32.00
5	Zeleznikar John	15.00	20	Stevens Josephine	16.00
6	Popish Frank	15.00	21	Buchite Marion	8.00
8	Baloh Jacob	23.00	21	Hren Mary	14.00

21	Krnichar Frank	16.00	44	Tomsic Frank, Jr.	22.00
21	Preshern Mary	28.00	44	Papez Albina	15.00
22	Pezelj Kate	31.00	45	Culley John	15.00
22	Simonich Albert	13.00	45	Srdich Eli	14.00
22	Smith Joseph A.	56.00	48	Malensek Gust	19.50
22	Tomljanovich Frank	8.00	52	Pozun Josephine	10.00
22	Tomljanovich Frances	43.00	54	Starika Joe M.	27.00
24	Mohar Frank	16.00	55	Belle Joe	14.00
26	Fetsko Nick	27.00	56	Gregorcich Mary	66.00
26	Jurjovsic Margaret	14.00			
28	Bohorich Joe	14.00			
28	Stojs Anton	14.00			
29	Kostanjsek Mary	23.00			
29	Merhar Mary	23.00			
32	Pezdirtz Julia	43.00			
32	Mlakar Joseph	27.00			
33	Pistotnik Maggie	31.00			
33	Zabcic Steve	9.00			
36	Bukovec John	29.00			
40	Pavlovac Tony	33.00			
41	Kucler Agnes	8.00			
41	Miklich Ike	58.00			
41	Smilnich Wm. E.	15.00			

Total - Skupaj \$1830.50

Operations - Operacije:

1	Mamuzich Anna	75.00
14	Gorishek Frank	75.00
26	Jurjovsic Margaret	75.00
41	Kucler Agnes	25.00

Total - Skupaj \$250.00

Death Claim - Smrtnino:

38	Lumbert Frank	500.00
----	---------------	--------

CHANGES IN MEMBERSHIP OF THE WSA FOR MAY, 1940

SPREMENBE V ČLANSTVU ZSZ ZA MAJ, 1940

Entered - Pristopili:

K št. 1: Leo J. Mershon, cert. DD-754, R. 21, zav. \$500 in \$1; iz ml. odd.: Joseph Stanich, Jr., cert. DD-755, R. 17, zva. \$500 in \$1.
K št. 3 iz ml. odd.: Hermina E. Galich, cert. BB-510, R. 18, zav. \$500 in \$1; Emma Tekavich, cert. BB-511, R. 18, zav. \$500 in \$1.
K št. 5: Matt Savoren, cert. DD-756, R. 40, zav. \$1000 in \$1.
K št. 21: Hubert R. Buchite, cert. DD-757, R. 28, zav. \$500 in \$1; Charles Gorshe, cert. DD-758, R. 31, zav. \$500 in \$1.
K št. 23: John Widmar, cert. DD-759, R. 40, zav. \$250 in \$1.
K št. 32: Anna Vadnal, cert. BB-512, R. 43, zav. \$250 in \$1.
Lodge No. 33: Martha Katich, cert. DD-763, C. 32, ins. \$500; From Juvenile Department: Ann Pichman, cert. BB-513, C. 18, ins. \$500.
K št. 36: Arthur Parratt, cert. DD-764, R. 22, zav. \$250.
Lodge No. 46: Dorothy Roberta Arko, cert. DD-760, C. 19, ins. \$500 and \$1.
Lodge No. 53 from juv. dept.: Leona Frances Prunk, cert. DD-761, C. 18, ins. \$500 and \$1.
Lodge No. 54 from juv. dept.: Frank L. Slogar, cert. DD-762, C. 18, ins. \$500 and \$1.

Transferred from A to D & C - Prestopili iz A v D in C:

Pri št. 36: Edward F. Kompare, cert. 5286 v C-87.

Died - Umrl:

Pri št. 38 umrl dne 3. maja 1940: Frank Lumbert, cert. 3920, star 43 let. Vzrok smrti: Ubit v prometni nesreči. Pristopil v Zvezo 14. oktobra 1928, zavarovan je bil za \$1000, R. 32. Pokojnik je bil prvi tajnik in eden izmed ustanoviteljev društva. Naj počiva v miru, preostalih pa naše globoko sočutje.

FINANCIAL REPORT OF THE JUVENILE DEPT. OF THE WSA

FINANČNO POROČILO ML. ODD. ZSZ ZA MESEC MAJ 1940

Lodge No.	Receipts	Lodge No.	Receipts
Dr. št.	Prejemki	Dr. št.	Prejemki
1.....	\$23.55	30.....	2.10
2.....	20.55	31.....	1.35
3.....	3.45	32.....	10.05
4.....	13.80	33.....	46.31
5.....	4.05	34.....	.60
6.....	9.45	36.....	23.55
7.....	.90	37.....	2.10
8.....	9.60	38.....	5.85
9.....	1.80	40.....	1.20
10.....	9.59	41.....	44.40
11.....	1.95	44.....	3.30
12.....	35.55	45.....	5.70
13.....	8.10	46.....	1.60
14.....	2.25	48.....	7.20
15.....	10.72	51.....	3.60
16.....	1.20	52.....	7.50
17.....	.75	53.....	3.30
18.....	9.45	54.....	4.50
19.....	.30	55 For April	2.25
20.....	5.55	56.....	3.75
21.....	1.35	57.....	1.05
22.....	.30	58.....	.30
23.....	8.85		
Total - Skupaj	363.62	Total - Skupaj	\$63.62

Interest on Bonds - Obresti na obveznice:

\$1000 Clovis, N. M.,	6%	\$ 30.00
\$3500 Alamosa, Colo. Ref.,	4%	70.00
\$5000 Perth Amboy, N. J.,	4 1/2%	112.50
\$1000 Pueblo Conservancy Dist.,	4 1/2%	23.75
\$2000 Pinal Co., Ariz. Electrical Dist. No. 4,	6%	60.00
Total receipts - Skupni prejмки		659.87
Balance April 30, 1940 - Preostanek		20,436.04
Total - Skupaj		\$21,095.91

Disbursements - Izdatki:

Donations for Mother's Day to 10 juvenile branches.....	\$50.00
Organizing Juvenile Branch Northern Lights No. 13.....	10.00
5 Dorothy Fabian, reserve	\$15.85
22 Mike Simonich	5.05
29 Anna Vogel	15.85
32 Louis Resetic	1.00
37 Elmer O. Jarvic	1.85
38 Louis Krezak	1.90
41 Edward King	4.00
46 Christine Konte	1.00
Exch. charges on coupons	.50
Loss on Santa Fe, N.M. Pav. Bond sold	800.50
Total disbursements	908.94
Balance May 31, 1940	\$20,186.97
Denver, Colorado, June 20, 1940.	

ANTHONY JERSIN, Sec'y-gl. tajnik.

JUVENILE DEPARTMENT

MEMBERSHIP CHANGES FOR THE MONTH OF MAY, 1940

Lodge No. 1 - Juv. Br. No. 1 - Trans. to Adult Dept.: (1) Joseph Stanich, Jr. Suspended: Four.
Lodge No. 3 - Juv. Br. No. 3 - Entered: (1) Donna J. Koncilija. Trans. to Adult Dept.: (2) Hermina E. Galich and Emma Tekavich. Suspended: Eight.
Lodge No. 6 - Suspended: Four.
Lodge No. 7 - Juv. Br. No. 1 - Suspended: One.
Lodge No. 9 - Juv. Br. No. 4 - Suspended: One.
Lodge No. 15 - Entered: (2) Paula M. and Joseph Vranes, Jr.
Lodge No. 17 - Juv. Br. No. 8 - Suspended: Four.
Lodge No. 21 - Juv. Br. No. 13 - Entered: (4) Anielia C. and Frank Likar, Jr. (J. C. \$500), Laurence J. Mehelich (J. C. \$500) and Carol A. Buraglis. Suspended: Two. (Converted to J. C.)
Lodge No. 32 - Juv. Br. No. 9 - Suspended: Two.
Lodge No. 33 - Juv. Br. No. 2 - Suspended: Six.
Lodge No. 34 - Reinstated: One.
Lodge No. 36 - Juv. Br. No. 5 - Entered: (6) Edward A. Kompare, Wayne, Robert, Mary A. Lucille and John Jervis.
Lodge No. 41 - Juv. Br. No. 1 - Entered: (2) Jacqueline A. Farley and Mary Angel. Suspended: One.
Lodge No. 46 - Entered: (1) John E. Zgajnor.
Lodge No. 52 - Entered: (12) Sandra and Nanette Stokes, Willes, Robert P. and Katherine C. Olson, Juanita M. Koss, Grant S. Howard, Lowell L. Bryner, Marion, Joan, Betty J. and Arthur Birch.
Lodge No. 63 - Trans. to Adult Dept.: (1) Leona F. Prunk.
Lodge No. 54 - Trans. to Adult Dept.: (1) Frank L. Slogar.
During the month of May, we enrolled 28 new juveniles. I was reinstated, 5 transferred to the Adult Department and 38 were suspended. There was a loss of 9 members, leaving a balance of 2372 juvenile members in good standing.

GEO. J. MIROSLAVICH, Supreme Juv. Supervisor.

PUEBLO BOY REALLY BOWLS 'EM OVER

Presenting Tommy Pischerchio, 13-year old Pueblo boy, whose bowling form is envied by many a seasoned bowler. A student of Pueblo Catholic high school, Tommy consistently bowls 200, according to J. B. Fell, operator of the Eight Street alleys. The accompanying

"SKRITI MOŽGANI NEMŠKE ARMADE"

Pariški "Match" objavlja v svoji številki z dne 23. maja sledeči opis nemškega generala Wietersheima, ki ga imenuje "skrite možgane nemške vojske," ker je načelnik strateškega oddelka v vrhovnem nemškem generalnem štabu.

En general, visok in tenak, trd v svoji uniformi, preudarno koraka po stopnicah v vojno ministrstvo. V tretjem nadstropju odpre vrata neke pisarne in se vsede za mizo. Njegov adjutant ga spoštljivo sprejme. To je general Gustav von Wietersheim, "možgani nemške armade," ki je prišel na delo. Trdo obrt po obrazu, v svojih kretnjah in besedah ledeno hladen. Povelja, ki jih daje, so jasna in določena. Pisarna ni velika. Vse štiri stene so skrite za visokimi jeklenimi omarami, ki imajo vsako varnostne ključavnice. V teh omarah se nahajajo številni spisi. Od vsebine teh spisov je odvisna usoda nemškega orožja. V teh omarah so namreč shranjeni vsi strateški načrti za vse prošle vojne, za vse vojne ki so v razvoju, za vse tiste, ki še pridejo.

Nekaj tednov je ležal spis o vojni na Norveškem na mizi generala. Kakor hitro se je tamkaj vojna začela, je ta spis za njega postal že zrel, da ga položi v arhive. Načrt je bil do pičice natančno izdelan že mesece. General je zapisal po njem le tu in tam kakšne pripombe, dal nekaj povelj, in spis je šel v svoj predal nazaj. Nekaj 100 km daleč tam gori na Norveškem pa se je začela premikati ena divizija.

Le zelo redko se izven vojnega ministrstva imenuje generala Wietersheima. On spada med tiste, ki delajo skriti v največji tišini. On je živa vez med nekdanjo cesarsko in novo hitlerjevsko nemško armado. Stvarno je izvrševatelj Ludendorffovega testamenta. Ko je bilo treba spraviti v skladnost vse vojne izkušnje iz svetovne vojne od 1914 do 1918 z novimi vojnimi sredstvi narodno-socialistične Nemčije, so za to potrebovali moža. Moža, ki bi znal uporabiti vseh pet vrst orožja sodobne nemške vojne znanosti: letalstvo, brodogojstvo, suhozemsko vojsko, gospodarsko orožje in orožje propagande. Državni kancler Hitler je to nalogo poveril Wietersheimu.

L. 1914 je bil poročnik Wietersheim, ki je pripadal blestečemu polju "Cesarica Augusta" generalnemu štabu Scheffer-Boyadela. Preden je odšel od tamkaj, se je srečal in spoznal s poročnikom von Brauchitschem, ki je pripadal polku cesarskih Elizabetinih grenadirjev. Po svetovni vojni ga je general von Seeckt poklical v generalni štab berlinskega vojnega okrožja. Tam je pomagal ustvariti novo nemško armado. L. 1933 je Hitler prevzel oblast in Wietersheim je bil z generalom Fritschem vred postavljen na drugo službeno mesto. Dobil je končno zaposlitev, ki mu je najbolj ustrezala. Postal je načelnik strateškega oddelka v vrhovnem generalnem štabu.

Semkaj je Hitler pogosto krat prihajal in se uvajal v vprašanja moderne strategije. Tukaj je proučeval znani spis slovitega "Schlieffenovega načrta" (nemški napadalni načrt za vojno proti Franciji, ki so ga imeli pripravljene za zadnjo svetovno vojno, a se ga niso držali). Tudi Röhm in njegovi prijatelji so prihajali semkaj na pogovor z generalom Wietersheimom. Toda ti jih je odganjal z besedami, ki so odmevale, ko da bi udarjala dva kosa jekla

drug ob drugega: "Jaz sem samo vojak in se na politične spletakarje ne razumem." Zato se tudi ni premaknil, ko je slišal, da so bili Röhm in prijatelji ustreljeni. Nekaj časa zatem je bil imenovan za generala.

Po svoji naravi je veljal za največjega strokovnjaka v primeru kakšne vojne s Sovjetsko Rusijo. Toda kot mož, ki zna delati in biti tiho, ni črnil besedo, ko je bila v avgustu 1939 sklenjena zveza s Sovjetsko Rusijo, in od takrat naprej spis o načrtih vojne proti vzhodu ni prišel več na generalovo pisalno mizo.

Od srede aprila 1940 dalje so v malo pisarno generala Wietersheima prihajali številni odlični gostje. General Keitel, vrhovni poveljnik nemškega generalnega štaba, je po cele ure presedel v tej sobi. V usodnih dneh od 2. do 5. majnika, torej tik pred dnevom, ko je nemška vlada Nizozemski in Belgiji poslala znano spomenico, ki ji je sledil napad, general Keitel sploh ni zapustil te sobe in "Ludendorffovega dediča," tistega nemškega generala, ki ga ni

GRANATE IN ŠRAPNELI

Evropa je v plamenih. Vojna vihra zajema državo za državo, narod za narodom. Dogodki, ki se razvijajo okoli nas, zahtevajo močne živce in neprestano pripravljenost prav od vseh. Države, ki niso dovolj pripravljene, izginjajo z zemljevida v nekaj tednih ali celo kar preko noči. Danes je vojak prav za prav vsak državljan, tudi ljudje v zaledju, ne samo oni v vojaških položajih. Za vsakogar je zato koristno, če čim več ve o modernih vojnih sredstvih, o načinu njih uporabe in o njihovih učinkih. Beograjska "Politika," ki posveča sploh zelo veliko pozornost poljudnim strokovnim razpravam o vojaških in splošno vojnih zadevah, priobčtuje že več tednov serijo člankov o sodobnem orožju in njegovih učinkih. Kolikor nam dopušča omejeni prostor, bomo nekaj teh sestavkov posneli tudi prepričani, da bodo zanimivi in koristni za naše čitatelje, predvsem pa za one, ki so bili vojaki.

Naj spregovorimo za začetek nekaj o pešcu in pehoti, ki kljub mehanizirani vojni po splošnem mnenju še vedno tvorita najvažnejši sestavni del vsake oborožene sile. Razlika pa je med pešcem in pehoto. Poedinec je lahko odličen pešec, hraber borec in sijaven strellec. Umetnost pa je storiti sijajno pehoto kot zbor nešteti posameznikov. Dobra pešca je mogoče vzgojiti v nekaj mesecih, dobro pehoto pa je mogoče ustvariti šele v teku let in na podlagi dolgih tradicij.

Pešca mora podpirati pri njegovih operacijah tehnični

Filmska igralka Dorothy Lamour se je odločila, da si je dala končno odrezati svoje dolge lase, in slika kaže, ko je neki brivec izvršil to delo.

kjer ni videti, ki ga nikdo ne pozna, a ki vse ve in vse vodi. Nobena slika o njem ni znana. Nobenih izjav ni izustil. Samo eno razvedrilo ima sredi svojega tako strašno odgovornega dela. Vsako jutro jaha po cestah okrog svoje vile v Dahleu. Če ga kdo vidi zediti mimo, bi mu nikdo ne prišodil, da so te roke, ki tako lahko drže vajeti, sprožile nemško ofenzivo na zahodni fronti.

material. Vendar je vedno človek tisti, ki osvaja, brani, čisti in ureja položaje. Artilerija pomaga osvajati položaje. Letalstvo čisti teren in bije sovražnika. Tanki lomijo sovražnikove ovire. Pešec pa je tisti, ki zares osvaja, zaseda in brani.

Na bojišču je pešec istočasno lovec in divjačina. Zato mora imeti svojstva dobrega loveca, pa tudi instinkt divjačine za zaščito. Če je v slabšem položaju od nasprotnika, se mora čim bolj zaščititi, pri tem pa z vsemi močmi stremeti za tem, da postane sam lovec in spremeni sovražnika v divjačino.

Pešec je oborožen predvsem s puško in bajonetom. S puško lahko strelja do 2000 m daleč, verjetnost zadetka pa je nad 800 m zelo majhna. Kroglja pehotne puške ima veliko prodorno moč, saj lahko prebije do pol metra debelo drevno deblo, 30 cm debel zid iz opeke, pol metra debel zemeljski nasip ali centimeter debelo jekleno ploščo. Puška je zelo precizno orožje in zahteva od svojega lastnika, da jo dobro pozna in skrbno čuva. Najmanjša napaka pri delu povzroči, da je strel povsem zgrešen. Strellec mora biti pri streljanju miren in hladnokrvn. Misliti mora samo na cilj.

Razen s puško je oborožen pešec tudi z bombami (ročni granatami). Bomba je zelo učinkovito orožje v borbah na male razdalje. Razlikujemo defenzivne in ofenzivne bombe. Defenzivna bomba se razleti na male kose, ki ubijajo v krogu s polimerom 40

m. Strelec jo lahko vrže z roko 30 do 50 m daleč. Ofenzivne bombe učinkujejo v krogu s polimerom 10 m in navadno nimajo smrtnega učinka.

V zaledju za fronto mora pešec neprestano računati z napadi sovražnih letal, ki obmetavajo njegova taborišča z razornimi in vžigalnimi bombami. Ko se približuje bojni črti, se mora prebiti skozi zastor izstrelkov sovražne artilerije. V bojni črti pa je izpostavljen ognju pušk, strojnih pušk, strojnic, metalcev min, bomb, metalcev plamena itd. Končno mora računati še z borbo na nož, v kateri ni drugega izhoda kakor zmagati ali umreti.

Največja zaščita pred učinki vseh teh morilnih sredstev je v znanju izkoriščanja vseh prirodnih in umetno zgrajenih zaklonov.

Najhujši sovražnik pešca je artilerijski izstreljek. Artilerijski izstreljek, navadno granata, prituli nad pešca na dva načina:

a) položno, to je v položni smeri in z veliko brzino, kakor kroglja iz puške;

b) navpično, to je v veliki krivulji od topovske cevi proti cilju. Granata pada pri tem proti cilju razmeroma počasi.

Artilerijski izstreljek pa lahko eksplodira zopet na dva načina:

Visoko v zraku eksplodira v šrapneli. Višina se da poljubno regulirati. Z udarom na zemljo ali kak trdi pred-

met granata eksplodira in se razleti na sto in sto malih kosov jekla, ki ubijajo v razdalji od 30 do 100 m. Kosi eksplodirane granate so manj nevarni tistim, ki leže prižeti na zemljo bližje z eksplozijo nastalem lijaku v zemlji, kakor pa onim, ki stoje morda par deset metrov proč od lijaka.

Kako se razpoči topovski izstreljek na zemlji ali v zraku?

Artileristi in fiziki so poskusili rešiti to na videz nevažno vprašanje in raziskave so imele presenetljiv uspeh. Kadar se razpoči šrapnel v zraku, se n. pr. poedini drobci plašča ne razletijo brez reda sem in tja, temveč ostane skupno težišče sistema teles, v katera je razpadel izstreljek, isto kakor pri celem izstrelku. Z drugimi besedami pomeni to da se ohrani prvotna smer kor s sončnim sistemom, ki se izstrelka. To je podobno kaglede na kroženje poedinih planetov, planetoidov, mesecev, repatic itd. kot celota že od pradavnine, giblje v smerne točke v ozvezdju Herkula.

Zakaj je oklopna plošča trda? Ker je iz jekla? Zakaj pa je jeklo trdo? Zato ker se pri izdelavi jekla preostali ogljik v njem kristalizira v mikrospoksko droben diamante. To pojasnilo so našli v ostalem iz železnih meteoritov, ki prihajajo iz vesoljstva in ki vsebujejo isto tako zelo majhne diamante.

Ob času Napoleona I. oklopnih plošč niso poznali. Te so se pojavile šele tedaj, ko so 1822. izumili granato. Oklepni vojni ladij so se izkazali potem v krimski in v ameriški državljanski vojni. Takrat so gradili neverjetno debele oklepe, debele celo do 103 cm, dokler ni nastopil 1895. Krupp s svojim niklovim jeklom, ki je oklepu za dolgo časa dal preproč nad izstrelkom, ne da bi ga bilo treba izdelovati v takšni debelinah.

Topove iz jekla, ki so spodrinili dotedanje topove iz bronca, je začel izdelovati Krupp l. 1847. To podjetje je l. 1873. na dunajski svetovni razstavi nastopilo tudi s topom kalibra 30.5 cm, torej davno pred svetovno vojno, ki je topove takšnega kalibra napravila slavne.

Vsak teden en dopis, naj bo geslo vsake naselbine.

P. Bogomil Trampuš:

ZAHVALA IN POVRAT MED KIVARCE

(Dalje)

Nestrpno sem čakal drugega parnika, da se popeljem na moj dom. Ni mi ga bilo mnogo čakati, ker sem imel skoraj hitro zvezo z Ecuadorjem.

Nič posebnega! Tropično podnebje — večno zelena narava. Od daleč sem pozdravljal Colombijsko obal in pristanišče te, zvano "Buenaventura" na Pacifiku. Colombijski obali je sledil severni del ecuadorske. Bolj, ko smo se bližali meridianu, tem bolj je pritiskala vročina. 4-krat na dan sem se moral preobleči, ker vsa obleka je cedila samo znoj.

Vožnja, ki je šla tako gladko do Ecuadorja, mi je hranila grenke urice pri izstopu. Nisem se motil kar sem že poprej mislil. Ni vstopa in ga ni!!! — Nekaj strašnega!!! Nisem mogel najti dovolj besed, da bi prepričal oblasti. Vse zamanj! Znova sem se moral vrniti v Colombijo in od tam se vtihotapiti po severni meji v Ecuador. Tako sem naredil in brez težko se mi je podjetje obneslo. Se razume, da sem zgubil med tem več ali manj 9 dni. V Quito, glavnem mestu republike sem se preoblekel in odšel v Guayaquil, da vzamem iz carine vso prtljago. Kako sem bil žalosten, ko sem videl kaj so mi počeli. V kovčegih je manjkalo mnogo stvari. So mi ukradli kar so le mogli. In kar niso mogli ukrasti, so mi nalašč razbili. Rešil sem le malenkosti. Žalost me je potrla in nisem imel druge tolažbe kot jokati. Med ukradenimi rečmi se nahajajo sledeče: Pisalni stroj, ki mi ga je podaril Father Eduard. Ta stroj s katerim pišem, sem si ga sposodil za 6 mesecev in sem plačal za posojilo 12 dolarjev. Bil sem primoran posoditi si ga ker imam toliko dela, med katerim se nahaja tudi življenjski našega Baraga. — Ukradli so mi tudi fotografski aparat, katerega sem kupil v neki trgovini z gospodom Jerichem. Harmonium, ki mi ga je podaril nepozabni Jaka Jenko, je prišel z zdroljenimi kostmi. Vendar sem ga dal popraviti in sedaj je dober. — Z eno besedo, nočem si povzročiti več žalosti z novimi spomini na te reči.

3.) PRVI VTISI

Nisem ostal več kot 3 dni med belimi, ko sem se četrty dan napotil med moje ovčice, ki so me željno pričakovale. — Na sedemnajstrednem potovanju sem doživel marsikaj lepega in ob enem strašnega po Orientaliskih pragzdovih. Utrudil sem se zelo hitro. Ni se čuditi. Bil sem na-

vajen samo na lepe ugodnosti med Vami, tako, da sem sedaj peš zelo hitro upelhal. Vendar 5-6-7-8-9 itd. dan pohoda sem se že znova naučil in privadil staremu življenju. Veliko moči mi je dajala "Čiča". Se še spominjate kakšna je? ... Nasel sem mnogovrstne kače. Med mojimi tovariši sta bile dve žrtvi. Uboga Kivarčka, samo za nit da se nista preselila v večnost. Na reki Huansaga se je prekucnila kanoa, tako da sem bil v veliki nevarnosti za življenje. Sem se rešil prav na čudoviti način. Vsi so se čudili in niso hoteli skoraj verjeti, da sem ostal živ. Po tisoč nevarnostih sem srečno dospel do misijonske postojanke. Bil sem bolj mrtev kot živ. Misli na moje ovčice, ki so me obkrožale, so mi dale poguma. Hitro sem okrevljal od utrujenosti in vročice, ki se me je polastila. Začel sem z dnevnim delom. Koliko dela, moj Bog — koliko dela! Vse je bilo razmetano, vse v neredu. Same prirobnice proti temu in drugemu. Sami prepri. Samo sedaj sem razumel, kaj pomeni zapustiti en misijon za nekaj časa. V resnici moram povedati, da so mi lile solze, ko sem opazil nekaj reči, ki so mi bile tako nasprotno. Med drugimi je bilo tudi pet umorov radi maščevanja. Eдино tolažilo je bilo, da so bili poganci tisti, ki so žrtvovali svoje brate kristjane. — Koliko dela je še. Bog ve kdaj bo že sijala luč svetega križa v temi paganstva.

(Dalje prih.)

'ŠIRITE AMER. SLOVENCA'

(Continued from page 4)
like a fantastic dream. Then dad came back. We were glad, so did my brother come back. Maybe things would not be so bad after all. We watched dad and brother after the first day for things were not as they should be. They did not act the same as they did before. Both mental and physical wrecks. It had affected dad's mind. Brother was not much better.

"... Twenty years ago... two living 'deads'... I am the sole breadwinner... Now do you see why I hate wars, why I despise everything connected with them. I hate them, I hate them..."

She is not the only victim of that awful war. She told me her story not so many months ago, and I just had to repeat it. We are all aware that we are on the verge of another world war. Individually we can do all in our power to keep our heads, and collectively, we can view the situation in coolness and with reason. We all know the "price of glory". Let us keep our heads even if those around us are losing theirs: We want our country always to be: "The land of free and the home of the brave."
By Betty.

Naznanilo in zahvala

Potrtega srca naznanjam žalostno vest vsem znanem in prijateljem, da je dne 15. maja t. l. v Los Angeles, Cal., za vedno v Gospodu zaspala moja ljubljena žena in mati več otrok.

Frances Boitz

K večnemu počitku smo jo položili 21. maja v Pueblo, Colo., ob veliki udeležbi ožjih sorodnikov, prijateljev in znancev, ki so prihili, da ji izkažejo zadnjo čast. Iz Minnesote je bila njena sestra Mrs. Julija Gačnik, iz Chicaga Mrs. Ivanka Tisol in njena hčerka Zora in naši zvesti sorodniki in prijatelji iz Freedonia, Kans., Mr. in Mrs. Bambich in hčerka.

V dolžnost si štejem jaz in moji otroci, da se iz srca zahvalimo vsem skupaj; tudi tistim, kateri so darovali za vs. maše in vence. Ker jih je bilo veliko število, mi ni mogoče imena vseh posameznikov tukaj navesti, kar bi vzelo skoro polovico strani lista. Zahvalim se pa tudi društvom, kamor je pokojnica spadala in sicer: društvu sv. Jožeta, št. 7 KSKJ, k podružnici SZZ, k društvu sv. Ane in društvu Krščanskih mater, vsa v Pueblo. Slednje društvo je osem dni molilo vsak večer rožni venec za pokojnico. Zahvaljujemo se vsem tistim, ki so nam pomagali in nas tolažili v tem žalostnem času; dalje hvala pogrebem, ki so pokojno nosili: Anton Pritekel, John Centa, Peter Zunic, John Klun, John Jenko in Frank Bambich. Lepa hvala Father Roitzu za ganljivi govor pri pogrebnem sv. maši in Mr. Johnu Germu za tako ganljivo petje (žalostinko); hvala pa tudi vsem prijateljem v Los Angeles, Cal., ki so prišli na postajo in našim s hčerko tolažili.

Pokojna zapušča mene, žalujočega moža in našemu odraslim otrok. Priporočamo jo vsem v molitev in blag spomin. Naj v miru božjem počiva.

Zalujoči ostali:

FRANK BOITZ, soprož; FRANK, JR., STANLEY in BENNIE, sinovi; PAULINA, omožena SABO, MILDRED, NAINA, v Los Angeles, Cal., FRANCES, hčerka; JAKOB TISOL v Chicagu, Ill., brat; MRS. JULIJA GAČNIK, Chisholm, Minn., sestra; MARIJA MEGLEN v Dobropolju, Jugoslavija, sestra; ALVIN BOITZ, vnuk, Pueblo, Colo.

Pueblo, Colo., 6. junija, 1940.

VABILO NA PIKNIK

Centjenemu občinstvu

V PUEBLO, COLO. IN OKOLICI

se priporočamo, da posetite

Veliki LETNI PIKNIK

katerega priredi

Društvo Marije Pomagaj

št. 42, J. S. K. J.

V NEDELJO, 30. JUNIJA, V RYE, COLO.

(Prostor Prešernov Dom)

S spoštovanjem

ODBOR.

VELIKI Skupni PIKNIK

DRUŠTEV ZAPADNE SLOV. ZVEZE

"Three Star" Lodge,

št. 33, iz Chicage in

Društvo "Svoboda"

št. 36, iz South Chicage

priredita veliki skupni piknik

v nedeljo, 30. junija 1940

PRI OO. FRANČIŠKANIH v LEMONT, ILL.

Za vse bo najboljša zabava. Fini prizrejek in fine pijače za vse. — Za plesalstvo bo sviral fini orkester. Busi bodo odpeljali od sole sv. Štefana v Chicagi točno ob 1. uri popoldne. Vožnja samo 50c v oba kraja. Iz So. Chicage vozijo truki in stane vožnja za odrasle 25c, za otroke 15c. Kdor namerava iti, se naj priglasi do četrta večer, da se bo vedelo koliko truckov potrebujemo. Priglasite se pri članik ali pa pri tajniku M. Popovichu na 9510 Ewing Ave.

Občinstvo uljudno vabljeno k obilni udeležbi. Ta piknik bo nudil nekaj izrednega prav za vsakega!

ODBOR.

Dogodek na Poganskem polju

IZ PREDVOJNIH ČASOV

(Konec)

Spet se je vsedel in se z obema rokama prijel za glavo. Na jezik mu je prihajalo vprašanje, ki ga pa ni zastavil. Naposled je vprašal z drgetajočim glasom: "A kaj se je z njo zgodilo!"

"Priporočiti jo moramo milosti višjega sodnika. Mrtva je!"

"Mrtva?" je ponovil in umolknil. Zdajci je burno planil pokoncu in začel tožiti višjo roko: "Sestra, kaj pa smo storili, da nas usoda tako tepe?"

Pepina se je globoko razžalostila zaradi nastopa obupa pri bratu. Sedla mu je spet na kolena in naslonila, kar je doma tolikokrat storila, svojo glavico na njegovo široka prsa.

"Pomislil vendar, kako te imam rada, brat. Saj sem ti še jaz ostala. Ti se ne smeš jokati, sicer bom zbolela. Pomislil, da imam jaz samo tebe na svetu, to ti bo dalo moč. Glej, boleha sem in slabotna ter samo nate navezana. Kaj naj storim, če izgubim tudi tebe?"

Pavle je vzravnaval glavo in njegove oči so dobile spet nekaj starega bleska.

"Da, prav imaš. Tebi se zahvaljujem za svoje življenje!" je vzkliknil globoko ganjen. "Ti si mi ljuba, zvesta sestra! Kako naj ti to poplačam?"

"Tako, da spet poizkusiš veselje do življenja, brat," je odvrnila. "Sicer pa ni treba zahvaljevati se mi, zakaj samo po sebi se razume, da sem storila vse za tvojo rešitev. Pa še neka oseba je, kateri se moraš iz vsega srca zahvaliti."

"Kdo je to?"

"Nineta Novellijeva!" je odvrnila Pepina in mu povedala, kako velikodušno ji je Nineta pomagala v najhujših dneh njene življenja.

"Da, Nineta je plemenita in dobra," je mrmral Pavle. "Tega ji ne bom nikdar pozabil."

Ze tretji dan je prišla kraljeva brzojavka o pomilostitvi in Pavle je bil izpuščen iz jetnišnice. Ko so se bila zaprla za njim vrata, je slastno zadihal zrak svobode. Bilo mu je, kakor bi bil po dolgi, hudi boleznici prvič vstal. Njegova prsa so se širila in lahna rdečica se je videla na njegovih licih.

Popoldne se je vrnil s Pepino, ki je bila prišla ponj, domov v Moncalieri. Gospa Longhijka je bila medtem pokopana. Doma ju je sprejela Nineta, ki je vodila pri Longhijevih vse gospodinjstvo.

Do solz ganjen je prijel Pavle z obema rokama Ninetino ročico, ki mu jo je ponudila, in jo stisnil. Govoriti Pavle ni mogel, vendar je Nineta brala v njegovih očeh, kako hvaležen je bil za vse, kar je bila storila zanj in za njegovo sestro. Pepina je stala zraven in se smehljala skozi solze, ki so ji tekle po licih.

Druga dne sta se brat in sestra pogovarjala o svoji bodočnosti.

"Naše stranke so se navadile meso kupovati drugod," je menil Pavle skomignivši z rameni. "Mnogi se sploh ne bodo hoteli vrniti. Gospodje pri sodišču so mi sicer rekli, da bodo poskrbeli za moje polno zadoščenje, toda saj veš, kako je s tako rečjo: nekaj zmerom ostane. Najrajši ne bi več odprl mesnice. Potem bi..."

"No, le povej brat," ga je izpodbudila Pepina, ko je umolknil.

"Da, sploh bi rad mesarstvo čisto opustil. Ne bi zdaj več mogel zaklati živali. Groza me spreleti, če le pomislim na kri. Smešno je sicer to, toda..."

"Ne, ni smešno, bratec. Čisto soglašam s teboj. Dovolj imava denarja, da se lahko mirno posvetiš drugi zaposlitvi. Če se nam posreči še kolikor toliko dovoljno pradi hišo z mesarijo, bova dovolj bogata."

"Prav ljubo mi je, da si ti izgovorila misel, ki sem jo že dolgo časa gojil. Vse bova prodala in se preselila drugam. V tej hiši me življenje ne more več veseliti. Najrajši bi šel v Ameriko, kar sem že namenaval storiti. Seveda le, če je tudi tebi prav in če pojdeš tudi ti z menoj."

"Zakaj tako daleč?" je vprašala sestra.

"Čim bolj bom oddaljen od tega kraja, tem prej bom vse pozabil. Domovina mi more nuditi le žalostne spomine. Če pojdeš tudi ti z menoj, me doma ne bo nihče pogrešal."

"Pač, brat, poznam neko osebo, ki bo zelo nesrečna, če tebe ne bo več tu."

"Nineta misliš, kaj ne?" je rekel tiho, ne da bi bil sestro pogledal.

"Seveda. Zmerom te je imela rada, celo takrat, ko se nisi več brigal zanjo in si imel Karloto. Tudi zdaj te Nineta še zmerom ljubi. Ne smeš njej, ki je tako dobra in plemenita, prizadejati tako hude bolečine."

"Toda jaz..." je hotel seči v besedo Pavle, a Pepina mu ni pustila govoriti, temveč je nadaljevala:

"Tvoje srce žaluje in bo še dolgo žalovalo. Nekoč pa se bo v tebe spet vrnilo staro veselje do življenja. Takrat ti bo Nineta nadomestila Karloto. Nineta ti bo zvesta družica in srečen boš z njo. Svetujem ti, da zapustiš Moncalieri, toda čez morje ne pojdeva. Zakaj bi se ne naselila v Giussanu, domovini najinih staršev? Saj veš, da imava tam še njivo, ki jo mati takrat ni mogla prodati. Prinaša nama dobro zakupnino in cena se ji je od takrat zelo povečala. Pa je ne bova prodala. Posvetiš se lahko kmetijstvu ali pa vrtnarstvu, a jaz bom gojila sviloprejke s čimer se tam običajno pečajo ženske. V novem kraju pri novem delu bova najlažje vse pozabila. Tu pa bi naju korak za korakom preganjali spomini na grozne dogodke."

Pepina je v duhu videla prijetno bodočnost: videla je hišico v senci murv, v hišici gospodinjiti Nineto, a na polju ali vrtu delati Pavleta. Sama sebe pa je videla sedeti zunaj na klopi poleg hišnih vrat in poljubljati otročička. Če bo deklica, se bo gotovo imenovala Karlota.

"No, naj bo po tvojem, sestra," se je naposled odločil Pavle. V Giussano pojdeva... No, Nineta pa pride potem pozneje za nama..."

'Srce v okovih'

je zanimiv novi roman, ki se začneja v ju-trišnji številki. Citajte ga od kraja!

CIGARETA NI ŠE TAKO STARA

Cigarete so začeli uporabljati v Evropi šele pred sto leti. To modo so prinesli francoski vojaki po svojem povratu iz Alžira, kjer so videli, kako kadijo domačini tobak v ovitkih.

Po drugem viru pa je Španija vpeljala cigarete v Evropo. To novost so prav za prav uvedle Španijolke, ki so začele kaditi cigarete namesto pip in cigar. Španijolke so bile l. 1834 izkušene kadilke, umet-

nost zvijanja tenkih cigaret pa se je cenila širom okrog. Kralj Ferdinand VII. je mogel zviti dve cigareti hkrati.

Prva znana tovarna cigaret v Franciji je začela z delom leta 1813. V Anglijo si je vtrla pot pozneje. Književnik Duquence je kadil cigarete in je leta 1857 pismeno vprašal, kje se more nabaviti snov za zvijanje cigaret. Vendar je prodrla cigareta med ljudstvo šele leta 1870!

PLOŠČE

ki jih ima v zalogi naša Knjigarna. Columbia in Victor plošče so po 50c. Vocalion plošče pa po 35c. Manj, kakor tri plošče ne pošiljamo po pošti, razven če naročnik plača poštno sam, ki pride 6c. od plošče. Od naročil vsaj treh plošč, pa plačamo poštnino mi.

COLUMBIA PLOŠČE

- 25040—Hojer Valček, Pečlarska Polka, Hojer Trio. \$0.50
25044—Coklarska Korčnica, Triglavski Valček, Hojer Trio. .50
25059—Jaka na St. Clairu, Polka Clevelandski Valček, Hojer Trio. .50
25062—Ribeniška polka, Pošter tanc, Hojer Trio. .50
25072—Moj prijatelj, Štajerska, Hojer Trio. .50
25074—Kje je moja Ljubica, Sokolska Korčnica, Hojer Trio. .50
25093—Poja Francka Polka, Potepuh valček, harmonike. .50
25096—Treba ni moje Ljubce plavšati — Ko ptičica ta mala Udovih Lausche. .50
25104—Gozdni je že zelen, Po gorah je ivje, Udovih Lausche. .50
25105—Kak ribcem dobro gre, Ciganski otrok, Udovih Lausche. .50
25108—Od kje si dekile ti doma, Zgaga polka, Frank Lovšin, harmonika. .50
25115—Jest pa eno ljubco imam, Imam dekile v Udovih Lausche. .50
25117—Lunca je videla, Selsko veselje, Udovih Lausche. .50
25124—Moj tovariš so me napravili — V Smihelu jaz hišico imam, Udovih Lausche. .50
25129—Gozdni valček, Veseli Godč, polka, Hojer trio. .50
25135—Večerni valček, Hopsala polka, Hojer trio. .50
25138—Ribeničan urban polka, Vesela Urška valček, Hojer trio. .50
25139—Uspavanka, Kadar boš ti vandrat šu, Udovih Lausche. .50
25140—Pleničice je prala, Kaj mi nuca planinca, Udovih Lausche. .50
25152—Vesela polka, Franc valček, Slov. kmečka godba. .50
25169—Mornar, Ne bom se možila, Udovih Lausche. .50
25175—Spomin iz Ljubljane, Večerna polka, Harmonika orkester. .50
25183—Štajerska, Galop, Deichman orkester. .50
25184—Ti marjanca polka, Daj daj srček nazaj, Deichman orkester. .50
25185—Z veselim srcem voščim, Moj očka ima konjiča dva, Moški kvartet Presern. .50
25186—Sem hodu re zanj, Micika ali hočeš ti moža, Moški kvartet Presern. .50
25187—Oj kod bova vandrala, Kaj pa ti pobič, Moški kvartet Presern. .50

PLOŠČE POD TEM NASLOVOM SE NE DOBIJO VEČ. ker jih družbe ne izdelujejo več. Imamo pa jih mi še nekaj komadov v zalogi. Dokler zaloga traja so na razpolago.

- 25004—Kukavice, Upanje — Ga. A. Svigel in njen kvartet. .50
25013—Ob planinskem jezeru, Mlatička polka, Kmečka banda. .50
25084—Nočni Čuvaj, Pevec na note, Člani kvarteta Jadran. .50
25091—Oj pastirčki, Božji Ljubljenci — Vsi verni kristjani, Anton Šubel bariton. .50
25102—Morje Adrijansko, Pevsko društvo Zora, Ciciban, A. Šubel bariton. .50
25114—Dekleta v kmečki brivnici, Pridi svet Martin, Pevci Adrija z spremlevanjem Bratov Dajčman. .50
25116—Dobro srečo za kravo rdečo Živala je ena deklica, Pevci Adrija z spremlevanjem Bratov Dajčman. .50
25130—Velikonočna, I. in drugi del. Slovenski duet. .50

Naročilom je pridjati vsa kokrat potrebni znesek. Po C. O. D. (to je po poštnem povzetju) plošč ne pošiljamo drugače, razven, če želi naročnik plačati poštno stroške za C.O.D. sam. Za najmanjšo pošiljatev po C.O.D. računa pošta 17c. Kdor želi to prihraniti naj pošlje potrebni znesek v čeku ali Money order z naročilom in sicer na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec 1849 West Cermak Road Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Kakor je zdaj jasno ko beli dan, so nazivi temeljito potegnili Angležem in Francozom kapo čez glave. Ali res niso vedeli za nazijske vojne priprave? Težko verjetno. Morda so se zanašali na Maginotove utrdbe in na morje (Rokavski zaliv). Zdaj so Nemci za utrdbami in zaliv je za zračne napade samole 7 minut širok. Angleški in francoski imperij se majata. Naziji so silno prebrisani, ali pa so aliranci hudo trapasti. Morda sta se zanašala Anglež in Francoz na — druge, kakor je bila od nekaj posebno angleška politika. Čehe sta darovala, morda bodo Poljaki vsaj 6 mesecev odbijali nazije, in Rusji so v zadnji vojski nosili najtežje breme, šla sta v Moskvo, da bi se zdaj. Ampak naziji so bili tako pripravljani, da so bili Poljaki v 92 urah na tleh, in Stalin je dal njima klobč, še podprl Hitlera. Sledila je polomija na Norveškem. in bliskoma je sledil napad na Holandijo in Belgijo. Zopet sta računala, da bo močan odpor. Ampak v par tednih so naziji izločili nad milijon vojakov (400 tisoč Holandcev in 500 tisoč Belgijcev in prišlo je do nove polomije na Flanderskem. Zdaj sta Anglež in Francoz sama, in ker bo vzel Angležem najmanj mesec dni, da si malo zopet opomorejo in pridejo pomagat na Francosko, ako jim naziji ne zaloputnejo vrat po blokadi, so skoroda ostali Francozi sami. Tako je danes, ko traja bitka na Francoskem ozemlju že četrti dan.

Danes je jasno le to, da sta Anglež in Francoz sama, skoroda le Francoz. In temu Francozu grozi še Lah za hrbtom, kakor je prišel nekoč Bolgar Srbom za hrbet. Ugibajte sami. Ko bo to natisnjeno, bomo malo več tudi vedeli.

Anglija in Francija ali niste vedeli o nazijskih pripravah ali, pa sta dremali. Kako bo z našo Ameriko, naj vsak sam ugiba. Vsaj o obrambi razpravljajo, ker obrambe še ni in vzel bo leta, pravijo. Ali bo Hitler počakal, ali ostal le v Evropi? Ugibajte.

Smo nevtralni. Hm? Saj kaj drugega sploh ne moremo biti. (Zdaj je le še eden). Hudo nevtralni pa moramo biti, če bi tudi ne hoteli biti. Menda je še to, kar imamo za obrambo zdaj, že stara šara. Govorijo, da bodo to prodali, ker ni zoper nevtralnost. Raje so 50

zrakoplovov, starih škotelj, že dal izdelovalcem nazaj, da prodajo, in so naročili novo in moderno robo. Well, nekaj neke pomoči bi bilo. Ampak naziji javljajo, da sestreljujejo dnevno kakih 70 zrakoplovov, in morda v mesecih bo iz Amerike prišlo 50 starih škotelj... Ali ne gre vse že malo na šalo, grozno šalo sicer, ako je tako? Samole omejnjam.

Tudi v Rusiji — ugibajo. Polkovnik Popov ne ugiba, pove resnico, da so zavezniki v škripcih, in dalje, da sloni borba zdaj na rameh Angležev in Francozov samih.

Polkovnik Ivanov, ki govori za Ruse na radiu, pa je ugibal, ko je rekel, da bodo naziji v treh dneh v Parizu. Vsaj četrti dan še niso bili. A bili so kmalu.

Lahi so bolj previdni. Za Hitlera navdušen Lah v Rimu je menil, da bodo naziji v letu dni v Ameriki. To je manj vročekrvno. Dalje je za rekel, da bi bili naziji v šest dneh cnkraj Ukrala, ako bi se Stalin Hitleru izneveril. Well, to je pač vročekrvno, ker Rusija je Rusija, in vsaj Napoleon je tam nekaj doživel.

Zopet vidim, da Irec občuduje Hitlera radi vojaških sposobnosti. Pravi, da je ženi-nij. Mogoče. Vsak Irec ima eno oko obrnjeno zoper Angleže, in zdaj je Anglež v škripcih. Jaz mislim, da je za ženijem bolj kajzerizem, ker v teh krogih je Adolf le — Johann. Sicer naj se pa Ireci ne vesele preveč, ker z Angležem bo šel tudi Irec v sužnost.

Odgovor na vprašanja

Zveza s stariim krajem je še vedno odprta in to potom navadne pošte, zračne pošte in brzojava. Zato lahko tja pišete, pošiljate paket, pošiljate denar in tudi potujete, če že morate. Ako rabite več pojasnili, nam pišite.

Naše nove cene za pošiljanje denarja so:

Za	din	Za	lir
\$ 2.30	100	\$ 3.25	50
\$ 4.40	200	\$ 5.90	100
\$ 6.50	300	\$ 11.50	200
\$ 10.25	500	\$ 17.00	300
\$ 20.00	1000	\$ 28.00	500
\$ 39.00	2000	\$ 55.00	1000

Pri večjih zneskih sorazmeren popust. Dolarji se sedaj ne morejo izplačevati v starem kraju. Cene so podvržene spremembi gori ali doli.

DRUGE ZADEVE

Ako imate kako drugo važno zadevo s stariim krajem, se enako obrnite na: LEO ZAKRAJSEK

General Travel Service, Inc. 302 E. 72nd Street, New York, N. Y.

Dr. Frank T. Grill

ZDRAVNIK IN KIRURG, ordinira na 1858 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois od 2. do 4 pop. in od 7. do 9. zvečer. — Ob sredah in ob nedeljah po dogovoru. Stanuje na 1818 W. Cermak Rd. Tel. v uradu CANAL 4955 — na stanovanju CANAL 6027

NAZNANILO CHICAŽANOM

Podpisani naznanjajo, da je otvoril svojo lastno Krojaško delavnico na svojem domu 2044 West 22nd Place, Chicago Rojakom Slovincem, Hrvatom in Jugoslovanom sploh se priporočam, da se obrnejo na me, kadar imajo obleke za čistiti, likati ali popravljati. JOHN OVNIK, slovenski krojač Telefon CANAL 6936

Tiskarna Amerikanski Slovenec

Izdeluje vse vrste tiskovine, za društva, organizacije in posameznike, lično in poceni. Poskusite in preprčajte se!

1849 West Cermak Road, CHICAGO, ILLINOIS